

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ
(Ι.Κ.Υ.)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ

Πρόγραμμα
δια βίου
μάθησης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Οδηγίες για τη διαχείριση του Τομεακού προγράμματος

ERASMUS

για τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης

Έτος Σύμβασης 2013

(Ακαδημαϊκό Έτος 2013/14)

1. Erasmus – Νέα ορολογία και ρόλοι

Στο παρόν κεφάλαιο υπενθυμίζεται η βασική ορολογία και οι ρόλοι που εισήχθησαν μέσω του Προγράμματος Δια Βίου Μάθηση για το Erasmus. Για γενικότερη ενημέρωση, όλοι οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να ανατρέξουν στην Επίσημη Απόφαση της Ε.Ε. για το Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση και στον Οδηγό του προγράμματος Δια Βίου Μάθηση.

Οι όροι αναφέρονται και στα Αγγλικά για πρακτικούς λόγους.

1.1. «Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus (Διευρυμένος)/ Erasmus (Extended) University Charter» (EUC):

Ο Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus (EUC) παρέχει το γενικό πλαίσιο για τις δραστηριότητες Ευρωπαϊκής συνεργασίας που μπορεί να πραγματοποιήσει ένα Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus. Ο Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus (EUC) υπογράφεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αποτελεί προαπαιτούμενο προκειμένου το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης να:

- Οργανώσει την κινητικότητα φοιτητών, την κινητικότητα διδακτικού και άλλου προσωπικού, να πραγματοποιήσει Εντατικά Γλωσσικά Μαθήματα Erasmus (EILCs) και Εντατικά Προγράμματα (IPs), να αναλάβει προπαρασκευαστικές επισκέψεις (για τις δράσεις αυτές, η αίτηση επιχορήγησης αποστέλλεται στην ΕΜ),
- Υποβάλει αίτηση για Πολυμερή σχέδια, Δίκτυα, Συνοδευτικά μέτρα (για τις δράσεις αυτές, η αίτηση επιχορήγησης αποστέλλεται στην Executive Agency της Διεύθυνσης Εκπαίδευση και Πολιτισμός (EACEA).

Ο Χάρτης απονέμεται με ισχύ έως το τέλος του τρέχοντος Προγράμματος Δια Βίου Μάθηση (2013).

Υπάρχουν τρία διαφορετικά είδη Χάρτη:

- Ο «Απλός Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus» - Standard Erasmus University Charter - εξυπηρετεί τις ανάγκες Ιδρυμάτων που επιθυμούν να κάνουν αίτηση για χρηματοδότηση Erasmus για κινητικότητα φοιτητών για σπουδές και για δραστηριότητες διεθνικής κινητικότητας για προσωπικό και/ή για να είναι συντονιστές ομίλου που κάνει αίτηση για εντατικά προγράμματα, πολυμερή σχέδια, δίκτυα ή συνοδευτικά μέτρα Erasmus.
- Ο «Διευρυμένος Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus» (μόνον για τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση) - Extended Erasmus University Charter (student placements only) εξυπηρετεί τις ανάγκες Ιδρυμάτων που επιθυμούν να κάνουν αίτηση μόνον για χρηματοδότηση Erasmus για διεθνικές τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση.
- Ο «Διευρυμένος Πανεπιστημιακός Χάρτης Erasmus» (Standard Charter and student placements) (Απλός Χάρτης και τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση) εξυπηρετεί τις ανάγκες Ιδρυμάτων που επιθυμούν να κάνουν αίτηση για δραστηριότητες που καλύπτονται τόσο από τον Απλό όσο και από το Διευρυμένο Χάρτη Erasmus (μόνον για τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση)

1.2. «Όμιλος για την Τοποθέτηση Φοιτητών σε Επιχειρήσεις για Πρακτική Άσκηση/Placement Consortium»:

Ως **Όμιλος για την Τοποθέτηση Φοιτητών σε Επιχειρήσεις για Πρακτική Άσκηση/ Placement Consortium** νοείται μια ομάδα, την οποία συνθέτουν Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάτοχοι Διευρυμένου Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus και ενδεχομένως και άλλοι οργανισμοί (επιχειρήσεις, ενώσεις, Εμπορικά Επιμελητήρια, άλλα ιδρύματα, κλπ.), που συνεργάζονται με σκοπό να καταστούν ευκολότερες οι τοποθετήσεις φοιτητών Ανώτατης Εκπαίδευσης για πρακτική άσκηση. Οι περισσότεροι Όμιλοι δεν είναι οι ίδιοι νομικά πρόσωπα, αλλά στηρίζονται στα μέλη που τους απαρτίζουν, τα οποία με τη σειρά τους διαθέτουν την ιδιότητα νομικού προσώπου. Οι Όμιλοι που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση μπορεί να δραστηριοποιούνται επίσης και σε άλλα προγράμματα πρακτικής άσκησης.

Για διοικητικούς λόγους, η κανονική διάρθρωση ενός Ομίλου ορίζεται ως εξής:

Συντονιστής του Ομίλου/ Coordinator είναι ο οργανισμός που είναι επικεφαλής του. Το νομικό καθεστώς του μπορεί να είναι ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου και το είδος του μπορεί να είναι εμπορικό επιμελητήριο, ένωση/σύλλογος, Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, άλλο ίδρυμα, επιχείρηση, κλπ. Για την ΕΜ, ο συντονιστής του Ομίλου είναι ο δικαιούχος, ο οποίος φέρει την διοικητική και χρηματοοικονομική ευθύνη για όλα τα μέλη. Ο συντονιστής του Ομίλου είναι υπεύθυνος για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης υποτροφιών για τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus καθώς και για την διαχείριση των αντίστοιχων κονδυλίων και την εκπόνηση των σχετικών εκθέσεων. Ο συντονιστής του Ομίλου μπορεί να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη δημιουργία επαφών με επιχειρήσεις, την εύρεση ευκαιριών για τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση καθώς και σε ενέργειες ενημέρωσης, προώθησης, κλπ.

Πέραν του συντονιστή, ο Όμιλος μπορεί να διαθέτει δύο είδη εταίρων:

Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης – Εταίροι/ Higher education_institutions. Πρόκειται για τα ιδρύματα αποστολής. Κάθε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης – Εταίρος είναι υπεύθυνο για την ποιότητα, το περιεχόμενο και την αναγνώριση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών.

Λοιποί Εταίροι/ Other partners. «Λοιποί Εταίροι» είναι οποιοσδήποτε οργανισμός, ο οποίος δεν είναι Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, δηλαδή: ενώσεις/σύλλογοι, ιδρύματα, δίκτυα, επιχειρήσεις, κλπ. Μπορούν να επιτελούν διάφορους ρόλους στην υλοποίηση των τοποθετήσεων για πρακτική άσκηση.

Η ελάχιστη απαιτούμενη σύνθεση ενός Ομίλου **για την Τοποθέτηση Φοιτητών σε Επιχειρήσεις για Πρακτική Άσκηση** περιλαμβάνει ένα συντονιστικό ίδρυμα και από ένα τουλάχιστον Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης - Εταίρο. Κάθε Ίδρυμα Ανώτατης

Εκπαίδευσης – Εταίρος θα συνάπτει σύμβαση με τον συντονιστή του Ομίλου, στην οποία θα προσδιορίζονται οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες καθώς και οι σχετικές διοικητικές και χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις. Θέματα, όπως οι μηχανισμοί προετοιμασίας, η διασφάλιση ποιότητας και η αναγνώριση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών θα πρέπει να προσδιορίζονται στο πλαίσιο της συνεργασίας.

1.3. «Πιστοποιητικό Ομίλου για Πρακτική Άσκηση Erasmus/ Erasmus Consortium Placement Certificate»: Το Πιστοποιητικό πρακτικής άσκησης Erasmus απαιτείται για την οργάνωση τοποθετήσεων φοιτητών για πρακτική άσκηση από ομίλους.

Το Πιστοποιητικό πρακτικής άσκησης Erasmus, το οποίο απονέμεται από την Ε.Μ. αναγνωρίζει την χρηματοοικονομική και διαχειριστική ικανότητα του Ομίλου να υποβάλει αίτηση για χρηματοδότηση της πρακτικής άσκησης Erasmus. Το Πιστοποιητικό πρακτικής άσκησης Erasmus απονέμεται σε έμπειρους Ομίλους για 3 χρόνια, με δυνατότητα ανανέωσης με λήξη ισχύος το έτος 2013/2014.

1.4. Η «Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης»/ Placement Agreement είναι η σύμβαση που υπογράφεται από το ίδρυμα υποδοχής και το φοιτητή και έχει τα εξής δύο (2) παραρτήματα:

- (1) Τη «**Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης/ Training Agreement**» («αντίστοιχη» της Συμφωνίας Σπουδών για τις σπουδές), είναι ένα ατομικό έγγραφο στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής: εργασία ή πρόγραμμα εργασίας που θα πραγματοποιηθεί, τα πιθανά μαθησιακά αποτελέσματα, δηλ. γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που θα αποκτηθούν, πρόβλεψη για επιμελητή/επιβλέποντα, αντιστοιχία της πρακτικής άσκησης με τις σπουδές/ πτυχίο του φοιτητή, αναγνώριση που θα δοθεί κατά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, κλπ. Προκειμένου να βοηθηθούν τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης να αναπτύξουν τη δράση της πρακτικής άσκησης, η Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες για την υποστήριξη που μπορεί να παράσχει ένα Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης – εταίρος στη χώρα υποδοχής προκειμένου να βοηθήσει με την εποπτεία (monitoring) της πρακτικής άσκησης. Η διμερής σύμβαση μπορεί, κατά συνέπεια, να περιλαμβάνει και σύναψη συμφωνίας για σύμπραξη σχετικά με τοποθετήσεις για πρακτική άσκηση. Τέτοιου είδους υποστήριξη μπορεί να παρασχεθεί και από το συντονιστή ενός ομίλου. Η «**Δέσμευση Ποιότητας**», αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας Πρακτικής Άσκησης, είναι το τυποποιημένο έγγραφο που περιγράφει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των μερών της πρακτικής άσκησης.

Και (2) τους γενικούς όρους της σύμβασης.

1.5. «Κινητικότητα με σκοπό τη διδασκαλία/ mobility for teaching assignments»: πρόκειται για την κινητικότητα διδακτικού προσωπικού από Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και προσωπικού από επιχειρήσεις, η οποία πραγματοποιείται με σκοπό τη διδασκαλία σε ίδρυμα - εταίρο του εξωτερικού.

1.6. «Κινητικότητα με σκοπό την επιμόρφωση του προσωπικού/ mobility for staff training»: αφορά την κινητικότητα διδακτικού και λοιπού προσωπικού Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης με σκοπό να επιμορφωθούν.

1.7. «Πρόγραμμα διδασκαλίας/ Teaching programme»: η επιλογή των ατόμων που θα λάβουν επιχορήγηση για κινητικότητα με σκοπό τη διδασκαλία πραγματοποιείται βάσει σύντομου «Προγράμματος διδασκαλίας» που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μετά από συνεννόηση με το Ίδρυμα Υποδοχής. Το πρόγραμμα διδασκαλίας θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατά βάση, τα ακόλουθα: στόχους και προστιθέμενη αξία της κινητικότητας, περιεχόμενο του προγράμματος διδασκαλίας, αναμενόμενα αποτελέσματα.

1.8. «Πρόγραμμα επιμόρφωσης /Training programme»: η επιλογή των ατόμων που θα λάβουν επιχορήγηση προκειμένου να επιμορφωθούν πραγματοποιείται βάσει «Προγράμματος επιμόρφωσης» που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μετά από συνεννόηση με το φορέα Υποδοχής. Το πρόγραμμα επιμόρφωσης θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατά βάση, τα ακόλουθα: στόχους και προστιθέμενη αξία της κινητικότητας, αναμενόμενα αποτελέσματα όσον αφορά την πρόσθετη εμπειρογνωμοσύνη/ικανότητες που θα αποκτηθούν, προβλεπόμενες δραστηριότητες και, ει δυνατόν, πρόγραμμα περιόδου επιμόρφωσης.

1.9. «Επιχείρηση»: Προκειμένου να είναι επιλέξιμη, μια επιχείρηση πρέπει να ανταποκρίνεται στον ορισμό που περιέχεται στη νομική βάση του LLP (άρθρο 2, αρ. 25): «επιχείρηση»: κάθε δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση που έχει οικονομικές δραστηριότητες, ανεξάρτητα από το μέγεθος, το νομικό καθεστώς ή τον οικονομικό τομέα στον οποίο λειτουργεί, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας". Ο ορισμός της "επιχείρησης" υποδηλώνει ότι, εκτός από εταιρίες, Ιδρύματα Ανώτατης εκπαίδευσης, ερευνητικά κέντρα, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι οικογενειακές επιχειρήσεις, οι συμπράξεις και οι σύλλογοι/ενώσεις που έχουν τακτικές οικονομικές δραστηριότητες μπορούν να θεωρηθούν επιχειρήσεις. Ο καθοριστικός παράγοντας είναι η οικονομική δραστηριότητα και όχι η νομική μορφή.

1.10. Ένας ολόκληρος μήνας παραμονής του φοιτητή στο εξωτερικό υπολογίζεται ως εξής: Από την ημέρα X του μήνα N έως την ημέρα X-1 του μήνα N+1 (Παράδειγμα : Ένας μήνας είναι από 1 Απριλίου έως 30 Απριλίου).

1.11. Ακρωνύμια που θα χρησιμοποιούνται:

- SM: κινητικότητα φοιτητών (για σπουδές και πρακτική άσκηση)
- SMS: κινητικότητα φοιτητών για σπουδές
- SMP: κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση
- ST: κινητικότητα προσωπικού (για διδασκαλία και επιμόρφωση)
- STA: κινητικότητα προσωπικού για διδασκαλία STT: κινητικότητα προσωπικού για επιμόρφωση
- OM: οργάνωση της κινητικότητας

2. Κινητικότητα και υποστήριξη της κινητικότητας: σχέσεις μεταξύ Εθνικής Μονάδας και Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης /Ομίλων

2.1. Υποβολή αιτήσεων από επιλέξιμα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης προς την ΕΜ για κονδύλια που αφορούν την κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού και την οργάνωση της κινητικότητας

1. Χρηματοδότηση για τη συνήθη κινητικότητα φοιτητών και κινητικότητα προσωπικού μπορούν να λάβουν μόνο Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης που διαθέτουν Απλό Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus (EUC) ή Διευρυμένο Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus (Απλό Χάρτη και τοποθετήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση). Εάν η κινητικότητα φοιτητών αφορά πρακτική άσκηση, το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης απαιτείται να διαθέτει Διευρυμένο Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus.

2. Τα Ιδρύματα θα υποβάλλουν την αίτησή τους στην ΕΜ της χώρας τους, χρησιμοποιώντας τα αντίστοιχα επίσημα έντυπα αιτήσεων.

3. Ένα Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης έχει την δυνατότητα να υποβάλλει αίτηση για υποτροφίες φοιτητών μέσω δύο διαφορετικών τρόπων: α) απευθείας στην ΕΜ ως μεμονωμένο Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης (για την περίπτωση είτε των σπουδών ή της πρακτικής άσκησης), β) (στην περίπτωση της πρακτικής άσκησης) μέσω Ομίλου, του οποίου το συγκεκριμένο Ίδρυμα είναι μέλος. Είναι δυνατόν να γίνει ταυτόχρονη χρήση και των δύο τρόπων από ένα μεμονωμένο Τμήμα ή Σχολή. Σε κάθε περίπτωση, το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης/Τμήμα παραμένει υπεύθυνο να εμποδίσει τη χρηματοδότηση από δύο πηγές ενός δικαιούχου όταν χρησιμοποιήθηκαν και οι δύο τρόποι υποβολής αίτησης το ίδιο ακαδημαϊκό έτος.

2.2. Υποβολή αιτήσεων από επιλέξιμους Ομίλους προς την ΕΜ για τοποθέτηση φοιτητών για πρακτική άσκηση

1. Κατά γενικό κανόνα, χρηματοδότηση για τις υποτροφίες κινητικότητας με σκοπό την πρακτική άσκηση λαμβάνουν μόνο οι Όμιλοι που διαθέτουν Πιστοποιητικό Πρακτικής Άσκησης Erasmus εν ισχύ που απονεμήθηκε προγενέστερα ή το οποίο θα τους απονεμηθεί ως αποτέλεσμα της τρέχουσας αίτησής τους.

2. Οι Όμιλοι θα υποβάλλουν την αίτησή τους στην ΕΜ της χώρας τους, χρησιμοποιώντας επίσημο έντυπο υποβολής αίτησης, το οποίο περιλαμβάνει περιγραφή του Ομίλου, ικανότητες από πλευράς διοίκησης και οργάνωσης καθώς και τη σχετική εμπειρία του Ομίλου. Αυτό το μέρος θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση προκειμένου να απονεμηθεί το Πιστοποιητικό Ομίλου για πρακτική άσκηση Erasmus σε Ομίλους που δεν διαθέτουν τέτοιο Πιστοποιητικό σε ισχύ. Το άλλο μέρος του έντυπου υποβολής αίτησης περιλαμβάνει τον αιτούμενο αριθμό τοποθετήσεων για πρακτική άσκηση.

2.3. Διαπανεπιστημιακές συμφωνίες (καλούμενες και διμερείς συμφωνίες)

2.3.1. Κινητικότητα μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης

1.. Όλες οι δραστηριότητες κινητικότητας μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης θα λαμβάνουν χώρα βάσει διαπανεπιστημιακής συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάθε ένα εκ των οποίων διαθέτει Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus σε ισχύ. Η διαπανεπιστημιακή συμφωνία μπορεί να επεκταθεί ώστε να καλύψει τη συνεργασία μεταξύ των Ιδρυμάτων στο πεδίο της φοιτητικής κινητικότητας για πρακτική άσκηση με βάση τη γνώση που διαθέτουν τα Ιδρύματα-εταίροι τους σχετικά με επιχειρήσεις, ώστε να εντοπίσουν επιχειρήσεις/οργανισμούς στο εξωτερικό. Μπορεί, επίσης, να καλύπτεται η προετοιμασία και η παρακολούθηση των τοποθετήσεων για πρακτική άσκηση. Σε κάθε περίπτωση, η τελική ευθύνη ανήκει στο Ίδρυμα αποστολής του φοιτητή, όπως καταδεικνύεται και στη Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης.

2. Συνιστάται να συμπεριληφθεί στην διαπανεπιστημιακή συμφωνία ένας όρος που αφορά τον τερματισμό της. Προκειμένου να αποφευχθεί η μονομερής διακοπή της διαπανεπιστημιακής συμφωνίας, πριν την λήξη της από το αντισυμβαλλόμενο μέρος, η Εθνική Μονάδα συνιστά να συμπεριληφθεί σχετικός όρος στην διμερή συμφωνία.

3. Η ΕΜ, σε συνεργασία με τα Ιδρύματα, θα διασφαλίσει ότι οι διοικητικές ρυθμίσεις που λαμβάνονται με στόχο τη διαχείριση της κινητικότητας στο πλαίσιο μίας διαπανεπιστημιακής συμφωνίας είναι αξιόπιστες, χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και δεν παρουσιάζουν δυσκολία στην εφαρμογή τους. Τέτοιου είδους ρυθμίσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό την ποιότητα της κινητικότητας και τον αριθμό των μετακινήσεων που πραγματοποιούνται.

2.3.2. Κινητικότητα μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και επιχειρήσεων

4. Για την πρακτική άσκηση, δεν απαιτείται η σύναψη διαπανεπιστημιακών συμφωνιών μεταξύ του Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης αποστολής και της επιλέξιμης επιχείρησης/οργανισμού υποδοχής (που θα μπορούσε να είναι ένα άλλο Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης), δεδομένου ότι τα δύο αυτά μέρη δεσμεύονται νομικά από τη ατομική Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης που συνάπτουν τα 3 εκάστοτε εμπλεκόμενα μέρη και η οποία αποτελεί παράρτημα της σύμβασης πρακτικής άσκησης μεταξύ του Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης και του φοιτητή.

2.4. Συμπληρωματικότητα υποτροφιών Erasmus και εθνικών προγραμμάτων οικονομικής στήριξης

1. Κατά την περίοδο της παραμονής τους στο εξωτερικό, οι φοιτητές θα εξακολουθούν να λαμβάνουν εθνικές υποτροφίες ή δάνεια που χορηγούνται για σπουδές στο ίδρυμα της χώρας τους.

2.5. Οικονομικοί κανόνες για την κινητικότητα φοιτητών

1. Η υποτροφία συμβάλλει στην κάλυψη των πρόσθετων δαπανών της περιόδου σπουδών ή της πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό. Το ύψος της καθορίζεται από την EM, υπολογίζεται ανά μήνα και καταβάλλεται ως κατ' αποκοπήν ποσό. Εντός 30 ημερών από τη θέση σε ισχύ της σύμβασης μεταξύ Ιδρύματος-φοιτητή και εφόσον είναι εφικτό, πριν την αναχώρηση του δικαιούχου στο εξωτερικό, θα καταβάλλεται στο δικαιούχο προπληρωμή που θα ισούται με το 80% του ποσού υποτροφίας που δικαιούται ο φοιτητής. Αίτημα του δικαιούχου για καταβολή του υπολειπόμενου ποσού της υποτροφίας, εφόσον απαιτείται, θα θεωρείται ότι συνιστά η υποβολή του Supervisor's Report και της Έκθεσης Σπουδών. Το Ίδρυμα θα έχει στη διάθεσή του 30 ημέρες για την πληρωμή του εν λόγω ποσού ή για να απαιτήσει την επιστροφή ποσού που δεν χρησιμοποιήθηκε.

2. Το μέσο μηνιαίο ποσό για τοποθετήσεις φοιτητών σε επιχειρήσεις για πρακτική άσκηση θα είναι υψηλότερο του αντίστοιχου προβλεπόμενου για περιόδους σπουδών, δεδομένου ότι η επιχείρηση στην χώρα υποδοχής μπορεί να μην προσφέρει τις διευκολύνσεις που συνήθως διαθέτουν τα πανεπιστήμια υποδοχής.

3. Οι φοιτητές με ειδικές ανάγκες (παράρτημα XII) δικαιούνται το ανώτατο ποσό που καθορίζει η Ε.Ε. στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων 2013 (παράρτημα X). Προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο κοινωνικοοικονομικός παράγοντας κατά τη χρηματοδότηση των φοιτητών που προέρχονται από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, i) οι φοιτητές των οποίων το οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 8.000 ευρώ κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος και ii) οι φοιτητές που προέρχονται από πολύτεκνες οικογένειες (4 τέκνα και άνω τα οποία βρίσκονται στο εκπαιδευτικό σύστημα) των οποίων το οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 20.000 ευρώ κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος δικαιούνται προσαύξηση 50 ευρώ ανά μήνα επί της μηνιαίας επιχορήγησης του φοιτητή όπως ορίζεται από την EM ανά χώρα υποδοχής (παράρτημα VIII), εφόσον η οικονομική ενίσχυση που έλαβε το Ίδρυμά τους, σύμφωνα με τη σύμβαση EM - Ιδρύματος επαρκεί για το σκοπό αυτό, εφόσον ικανοποιηθούν όλες οι αιτήσεις των φοιτητών. Σε περίπτωση που η οικονομική ενίσχυση δεν επαρκεί, δίδεται προτεραιότητα στους φοιτητές με χαμηλότερο οικογενειακό εισόδημα.

4. Μία περίοδος πρακτικής άσκησης φοιτητών μπορεί **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ** να εκτείνεται σε δύο διαδοχικές περιόδους σύμβασης EM-Ιδρύματος για τα έτη N και N+1¹, αλλά στην περίπτωση αυτή πρέπει να αρχίσει πριν την 1 Ιουνίου του έτους N + 1 και να λήξει στις 31 Οκτωβρίου του έτους N+1 το αργότερο. Στην περίπτωση αυτή, η υποτροφία για όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης θα καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της σύμβασης EM-Ιδρύματος για το έτος N.

5. Για περιόδους κινητικότητας **μεγαλύτερες των 3 μηνών και μόνον** ισχύουν τα εξής:

---

¹ Για παράδειγμα, μία περίοδος πρακτικής άσκησης που εκτείνεται από τον Μάρτιο μέχρι τον Οκτώβριο του έτους 2013 εμπίπτει μερικώς στην περίοδο των συμβάσεων EM-Ιδρύματος για τα έτη 2013 και 2014 αντίστοιχα.

Όσοι φοιτητές επιστρέφουν μέχρι και 10 ημέρες από την έναρξη του τελευταίου μήνα παραμονής τους στο Ίδρυμα Υποδοχής, οφείλουν να επιστρέψουν το Ίδρυμα ολόκληρο το ποσό της μηνιαίας υποτροφίας.

Όσοι φοιτητές επιστρέφουν από την 11^η έως και τη 16^η ημέρα του τελευταίου μήνα παραμονής τους στο Ίδρυμα Υποδοχής, οφείλουν να επιστρέψουν το Ίδρυμα το 1/2 του ποσού της μηνιαίας υποτροφίας.

Όσοι φοιτητές επιστρέφουν από τη 17^η ημέρα του τελευταίου μήνα παραμονής τους στο Ίδρυμα Υποδοχής και μετά, δεν οφείλουν να επιστρέψουν μέρος ή το σύνολο της μηνιαίας υποτροφίας.

6. Ένας ολόκληρος μήνας παραμονής του φοιτητή στο εξωτερικό υπολογίζεται ως εξής: Από την ημέρα X του μήνα N έως την ημέρα X-1 του μήνα N+1 (Παράδειγμα : Ένας μήνας είναι από 1 Απριλίου έως 30 Απριλίου).

2.6. Οικονομικοί κανόνες για την κινητικότητα διδακτικού και άλλου προσωπικού

1. Οι οικονομικοί κανόνες που ισχύουν για τα δύο είδη κινητικότητας προσωπικού είναι οι ίδιοι. Η υποτροφία συμβάλλει στην κάλυψη των δαπανών ταξιδιού και των δαπανών διαβίωσης της περιόδου διδασκαλίας ή επιμόρφωσης του προσωπικού στο εξωτερικό, καταβάλλεται εφάπαξ και, εφόσον είναι εφικτό, πριν την πραγματοποίηση της κινητικότητας και υπολογίζεται ως εξής :

- Οι δαπάνες διαβίωσης υπολογίζονται βάσει των ημερήσιων ή εβδομαδιαίων ποσών αποζημίωσης που ορίζονται από την ΕΜ (παράρτημα ΙΧ). Το προσωπικό με ειδικές ανάγκες (παράρτημα ΧΙΙ) δικαιούται το ανώτατο ποσό που καθορίζει η Ε.Ε. στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων 2013 (παράρτημα ΧΙ). Οι δαπάνες αυτές καταβάλλονται ως κατ' αποκοπήν ποσό. Η συνεισφορά στην κάλυψη των δαπανών διαβίωσης μπορεί να καλύπτει και μία ημέρα ταξιδιού προς τη χώρα υποδοχής και μία ημέρα ταξιδιού επιστροφής, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο. Σαββατοκύριακα ή ημέρες αργίας δεν συνυπολογίζονται για την καταβολή των εξόδων διαβίωσης, εκτός εάν χρησιμοποιηθούν ως ημέρες ταξιδιού ή εργασίας. Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει αποδείξεις για τη δραστηριότητά του τις ημέρες αυτές, όπως αεροπορικά εισιτήρια, πιστοποιητικό πραγματοποίησης διδασκαλίας ή παρακολούθησης επιμόρφωσης, κ.λ.π.
- Τα έξοδα ταξιδιού υπολογίζονται βάσει των εκτιμώμενων (ex-ante) ή των πραγματικών (ex-post) δαπανών ταξιδιού. Οι εν λόγω δαπάνες καταβάλλονται βάσει των πραγματικών εξόδων, στο ποσοστό ή έως του ανώτατου ποσού που ορίζει το Ίδρυμα-Δικαιούχος. Ο μετακινούμενος πρέπει σε κάθε περίπτωση να χρησιμοποιεί τον οικονομικότερο τρόπο ταξιδιού.

2.7. Οικονομικοί Κανόνες για την Οργάνωση Κινητικότητας

2.7.1 Ποσό υποτροφίας ανά μετακινούμενο άτομο – κλίμακες μοναδιαίου κόστους

1. Η επιχορήγηση συμβάλλει στην κάλυψη των δαπανών της οργάνωσης της κινητικότητας και υπολογίζεται όπως αναλύεται στο παράρτημα XIV Κατανομή κοινοτικής επιχορήγησης LLP/Erasmus 2013/2014.

2.7.2 Οικονομική συνεισφορά στις δαπάνες οργάνωσης κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών ECTS

2. Η επιχορήγηση για την Οργάνωση της κινητικότητας (ΟΜ) αποτελεί συνεισφορά για όλες τις δαπάνες των Ιδρυμάτων που αφορούν τις δραστηριότητες για την υποστήριξη της κινητικότητας φοιτητών και προσωπικού, εισερχομένων και εξερχομένων, ανεξαρτήτως της φύσης τους, εκτός από τις δαπάνες ασφάλισης εξερχόμενων φοιτητών. Ενδεικτικά αναφέρουμε: επιλογή φοιτητών και προσωπικού, μαθήματα γλώσσας, πληροφόρηση και αρωγή στους φοιτητές και το προσωπικό, ακαδημαϊκές και οργανωτικές διευθετήσεις με τα Ιδρύματα-εταίρους συμπεριλαμβανομένων των επισκέψεων, διευθετήσεις για την εποπτεία των εξερχόμενων φοιτητών, οργάνωση της ανατροφοδότησης από τους φοιτητές και το προσωπικό που επιστρέφουν, ειδικές διευθετήσεις για την εξασφάλιση της ποιότητας των τοποθετήσεων φοιτητών για πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις, βλέπετε και τον μη εξαντλητικό κατάλογο των δραστηριοτήτων στον Οδηγό του προγράμματος LLP. Η επιχορήγηση μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για δραστηριότητες που αφορούν την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS). Το ποσό καταβάλλεται ως κατ' αποκοπήν ποσό. Ως απόδειξη της οργάνωσης της κινητικότητας, το Ίδρυμα θα υποβάλει τον αριθμό και τον κατάλογο των εξερχομένων. Επειδή η επιχορήγηση για την Οργάνωση της κινητικότητας βασίζεται σε κλίμακες μοναδιαίου κόστους, τα Ιδρύματα δεν οφείλουν να δικαιολογήσουν, σε περίπτωση ελέγχου, τις δαπάνες που πραγματοποίησαν, αλλά πρέπει μόνον να αποδείξουν ότι πραγματοποιήθηκαν οι δραστηριότητες που γεννούν το δικαίωμά τους στην επιχορήγηση για την Οργάνωση της κινητικότητας (δηλαδή να αποδείξουν την αλήθεια του αριθμού των κινητικότητων εξερχομένων (φοιτητών και προσωπικού) και του εισερχόμενου προσκληθέντος από επιχειρήσεις προσωπικού. Σε κάθε περίπτωση, οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το ΟΜ πρέπει να αφορούν την υποστήριξη και την οργάνωση της κινητικότητας και να τηρούν τους βασικούς όρους επιλεξιμότητας για κάθε επιχορήγηση που δίδεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (π.χ. περίοδος επιλεξιμότητας, δαπάνες καταχωρημένες λογιστικά, τήρηση των αντίστοιχων παραστατικών, κ.λ.π.)

3. ΟΜ και ασφάλιση: Οι δαπάνες ασφάλισης πρέπει να καλύπτονται από τους ίδιους τους φοιτητές από την υποτροφία Erasmus, εάν δεν καλύπτονται με άλλον τρόπο. Το Ίδρυμα αποστολής πρέπει να εξακριβώνει ότι ο εξερχόμενος φοιτητής έχει επαρκή ασφαλιστική κάλυψη. Συνιστάται οι φοιτητές να είναι ασφαλισμένοι για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ενώ οι φοιτητές που θα πραγματοποιήσουν

πρακτική άσκηση συνιστάται να είναι επιπλέον ασφαλισμένοι για αστική ευθύνη έναντι τρίτων και προσωπικό ατύχημα. Οι φοιτητές θα ενημερώνονται εκ των προτέρων για την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα υποδοχής όσον αφορά την ασφάλιση.

4. ΟΜ και προπαρασκευαστικές επισκέψεις: Η επιχορήγηση για την Οργάνωση Κινητικότητας έχει ως στόχο να καλύψει «προπαρασκευαστικές επισκέψεις» σε Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης κατόχους Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus (EUC) προκειμένου να διερευνηθεί η πιθανότητα και να συναφθούν διαπανεπιστημιακές συμφωνίες. Στην περίπτωση Προπαρασκευαστικών επισκέψεων (PV) που χορηγούνται μέσω της ανοικτής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων το αιτούν Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης πρέπει να είναι κάτοχος του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus, αλλά αυτό δεν απαιτείται για το Ίδρυμα όπου πραγματοποιείται η επίσκεψη.

2.8 Υποστήριξη υποτροφιών κινητικότητας Erasmus για φοιτητές, καθηγητές και λοιπό προσωπικό με ειδικές ανάγκες

2.8.1 Πολιτική – πλαίσιο

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υιοθετήσει μία γενική πολιτική που έχει σαν στόχο της την ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες σε όλες τις δράσεις και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδιαίτερα στον τομέα της εκπαίδευσης. Η ανάπτυξη της συγκεκριμένης πολιτικής απετέλεσε το αντικείμενο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής της 30ής Ιουλίου 1996 καθώς και της Απόφασης του Συμβουλίου της 20 Δεκεμβρίου 1996, αναφορικά με τις ίσες ευκαιρίες για άτομα με αναπηρίες. Η εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής στον τομέα της κινητικότητας στην ανώτατη εκπαίδευση προϋποθέτει την προώθηση των συνθηκών εκείνων που θα καταστήσουν δυνατή, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες σε ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας καθηγητών και φοιτητών.

2. Σύμφωνα με την Απόφαση του προγράμματος Δια Βίου Μάθηση, είναι αναγκαίο να διευρυνθεί η πρόσβαση στη Δια Βίου Μάθηση ατόμων από μειονεκτούσες ομάδες και να υπάρξει, επίσης, ενεργή αντιμετώπιση των ειδικών μαθησιακών αναγκών των ατόμων με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης υψηλότερων υποτροφιών με στόχο την κάλυψη των επιπρόσθετων δαπανών των ατόμων με αναπηρίες. Η συνεισφορά στην αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου μάθηση των ατόμων όλων των ηλικιών, περιλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των μειονεκτούσων ομάδων, ανεξαρτήτως κοινωνικοοικονομικής προέλευσης αποτελεί ειδικό στόχο του LLP. Η εφαρμογή του προγράμματος Δια Βίου Μάθηση θα συμβάλει τα μέγιστα στην προώθηση της ενσωμάτωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ενισχύοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, την ενσωμάτωσή τους στα κανονικά εκπαιδευτικά συστήματα.

3. Ο Οδηγός του LLP ορίζει ως πρόσωπο με ειδικές ανάγκες τον πιθανό συμμετέχοντα του οποίου η ατομική σωματική ή ψυχική κατάσταση ή η κατάσταση της υγείας του είναι τέτοια που η συμμετοχή του στη δράση της κινητικότητας ή του σχεδίου δεν θα ήταν δυνατή χωρίς επιπλέον οικονομική βοήθεια.

2.8.2 Ειδικό όροι για τη χορήγηση υποτροφιών κινητικότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες

4. Επιπλέον χρηματοδότηση για φοιτητές/ προσωπικό με ειδικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων σε Εντατικά Γλωσσικά Μαθήματα Erasmus (EILCs) και σε Εντατικά Μαθήματα (IPs) μπορεί να χορηγηθεί από τα κονδύλια που διατίθενται στις ΕΜ για τις υποτροφίες κινητικότητας φοιτητών/ προσωπικού στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus και από συμπληρωματικά κονδύλια σε τοπικό, περιφερειακό και/ή εθνικό επίπεδο.

5. Η Ε.Μ. μπορεί να προχωρήσει σε επιπρόσθετη χρηματοδότηση των Ιδρυμάτων για κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού από τον προϋπολογισμό της κινητικότητας των ατόμων με ειδικές ανάγκες σύμφωνα με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που θα εκδοθεί και με τις εκεί περιγραφόμενες προϋποθέσεις και όρους. Οι φοιτητές με ειδικές ανάγκες (παράρτημα XII) δικαιούνται το ανώτατο ποσό που καθορίζει η Ε.Ε. στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων 2013 (παράρτημα Χ). Το προσωπικό με ειδικές ανάγκες (παράρτημα XII) δικαιούται το ανώτατο ποσό που καθορίζει η Ε.Ε. στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων 2013 (παράρτημα XI). Στην περίπτωση των Εντατικών Προγραμμάτων Erasmus, ο συντονιστής του IP μπορεί να λάβει επιπλέον χρηματοδότηση προκειμένου να καλύψει τις συμπληρωματικές δαπάνες των συμμετεχόντων με ειδικές ανάγκες.

2.9 Χορήγηση Πιστοποιητικού Πρακτικής Άσκησης από την ΕΜ σε Ομίλους

1. Το Πιστοποιητικό Πρακτικής Άσκησης Ομίλου είναι για τους Ομίλους το «εισιτήριο» για την χρηματοδότηση υποτροφιών για πρακτική άσκηση, κατ' αναλογία του Διευρυμένου Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus για τα Ιδρύματα, ο οποίος είναι το «εισιτήριο» συμμετοχής τους στο πρόγραμμα. Ο γενικός κανόνας είναι ότι το Πιστοποιητικό απονέμεται για 3 ακαδημαϊκά έτη και θα ισχύει το αργότερο έως το ακαδημαϊκό έτος 2013/2014. Εάν η ΕΜ αξιολογήσει έναν νέο – ιδρυθέντα Όμιλο χωρίς προηγούμενη εμπειρία ή επιτεύγματα, θα απονεμίσει το πιστοποιητικό με ισχύ ενός (1) μόνον έτους. Η συμμόρφωση με το Πιστοποιητικό Πρακτικής Άσκησης Ομίλου θα ελέγχεται από την Εθνική Μονάδα. Σε περίπτωση σοβαρών προβλημάτων², η παράβαση από τον Όμιλο των υποχρεώσεων του μπορεί να οδηγήσει στην ανάκληση του Πιστοποιητικού Πρακτικής Άσκησης Ομίλου από την Εθνική Μονάδα. Ο συντονιστής του Ομίλου υποχρεούται να ανακοινώνει στην Εθνική Μονάδα χωρίς καθυστέρηση κάθε αλλαγή στη σύνθεση, την κατάσταση ή το καθεστώς του Ομίλου που μπορούν να καταστήσουν αναγκαίες αλλαγές ή την ανάκληση του Πιστοποιητικού Πρακτικής Άσκησης Ομίλου.

27. Κάθε έτος, η δυνατότητα απονομής Πιστοποιητικού Πρακτικής Άσκησης θα παραμένει ανοικτή, επιτρέποντας σε Ομίλους που δεν έχουν ακόμη λάβει το Πιστοποιητικό να υποβάλλουν αίτηση για υποτροφίες φοιτητών για πρακτική άσκηση.

²Για παράδειγμα κατάχρηση κεφαλαίων, μη τήρηση των υποχρεώσεων, αδυναμία στην οικονομική επάρκεια, αλλαγή στη σύνθεση του ομίλου που δημιουργεί αμφιβολίες για τη χορήγηση του πιστοποιητικού.

2.10 Συμβάσεις μεταξύ EM και Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και Ομίλων

2.10.1 Συμβάσεις – είδη και υποχρεωτικό μοντέλο

1. Η περίοδος επιλεξιμότητας δραστηριοτήτων για τις συμβάσεις κινητικότητας για Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης/ Ομίλους ξεκινά από την 1η Ιουνίου του έτους N και ολοκληρώνεται στις 30 Σεπτεμβρίου του έτους N+1 (εκτός από την περίπτωση της πρακτικής άσκησης, βλ. 2.5.14).

2. Μεταξύ της EM και των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και των Ομίλων μπορούν να συναφθούν πέντε (5) είδη συμβάσεων. Συγκεκριμένα:

- Σύμβαση με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης για υποτροφίες κινητικότητας: κινητικότητα φοιτητών, κινητικότητα προσωπικού και την οργάνωση κινητικότητας (SMS, SMP, STA, STT, OM)
- Σύμβαση με Ομίλους για υποτροφίες κινητικότητας: κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση και την οργάνωση της κινητικότητας
- Σύμβαση επιχορήγησης με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης για Εντατικά Προγράμματα Σπουδών (IPs)
- Σύμβαση επιχορήγησης με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης για Εντατικά Γλωσσικά Μαθήματα Erasmus (EILCs)
- Σύμβαση επιχορήγησης με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης για Προπαρασκευαστικές Επισκέψεις.

3. Η σύμβαση με Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης για υποτροφίες κινητικότητας θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες πέντε δραστηριότητες με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς:

- Κινητικότητα φοιτητών για σπουδές (SMS)
- Κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση (SMP)
- Κινητικότητα προσωπικού - Διδασκαλία (STA)
- Κινητικότητα προσωπικού - Επιμόρφωση προσωπικού (STT)
- Οργάνωση κινητικότητας (OM)

4. Η σύμβαση με Ομίλους καλύπτει μόνο δύο (2) δραστηριότητες:

- κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση (SMP) και
- την αντίστοιχη οργάνωση κινητικότητας (OM)

5. Όσον αφορά τους Ομίλους η EM θα συνάψει αποκλειστική σύμβαση με τον συντονιστικό οργανισμό του Ομίλου. Τα κονδύλια που θα χορηγούνται στον συγκεκριμένο οργανισμό θα κατανεμηθούν στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης – εταιρους αποστολής, από τον συγκεκριμένο δικαιούχο σύμφωνα με τις διμερείς συμβάσεις τους. Ο Όμιλος θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανέμει τις επιχορηγήσεις μεταξύ των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης – εταιρών με ευέλικτο τρόπο, προκειμένου να επιτευχθεί βελτιστοποίηση της χρήσης των διαθέσιμων κονδυλίων.

6. Η ΕΜ θα χορηγεί και θα διαχειρίζεται επιχορηγήσεις, χρησιμοποιώντας το υποχρεωτικό μοντέλο συμβάσεων επιχορήγησης που χορηγείται από την Ε.Ε.

2.10.2 Μεταφορές μεταξύ στηλών προϋπολογισμού

7. Το Ίδρυμα – Δικαιούχος:

- Μπορεί να μεταφέρει έως και 100% του ποσού της στήλης προϋπολογισμού για την κινητικότητα φοιτητών για σπουδές στο ποσό της στήλης προϋπολογισμού για κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση και το αντίστροφο
- Μπορεί να μεταφέρει έως και 100% του ποσού της στήλης προϋπολογισμού για διδασκαλία στο ποσό της στήλης προϋπολογισμού για επιμόρφωση προσωπικού και το αντίστροφο
- Μπορεί να μεταφέρει έως και 100% του ποσού της στήλης προϋπολογισμού για οργάνωση κινητικότητας στο ποσό της στήλης προϋπολογισμού για κινητικότητα φοιτητών.
- Μπορεί να μεταφέρει έως και 100% του ποσού της στήλης προϋπολογισμού για οργάνωση κινητικότητας στο ποσό της στήλης προϋπολογισμού για κινητικότητα προσωπικού
- Μπορεί να μεταφέρει έως και 20% του ποσού της στήλης προϋπολογισμού για κινητικότητα προσωπικού στο ποσό της στήλης προϋπολογισμού για κινητικότητα φοιτητών.
- Δεν επιτρέπεται να μεταφέρει ποσό από τον προϋπολογισμό της κινητικότητας φοιτητών προς οποιαδήποτε άλλη στήλη προϋπολογισμού.

Στην περίπτωση που το Ίδρυμα-Δικαιούχος αποφασίσει να προβεί σε μεταφορά κονδυλίων από την οργάνωση κινητικότητας, θα συνεχίσει σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζει ένα ικανοποιητικό επίπεδο ποιότητας της οργάνωσης της κινητικότητας.

8. Ο Όμιλος-Δικαιούχος μπορεί να μεταφέρει έως και 100% του ποσού της στήλης προϋπολογισμού για οργάνωση κινητικότητας στο ποσό της στήλης προϋπολογισμού για κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση, αλλά το αντίστροφο απαγορεύεται.

2.10.3 Αρχές υποβολής εκθέσεων και καθορισμός του οριστικού ποσού για την οργάνωση κινητικότητας

9. Κατά το στάδιο της τελικής έκθεσης και του κλεισίματος των λογαριασμών, ο δικαιούχος θα υποβάλει στοιχεία σχετικά με τις διάφορες δραστηριότητες της

σύμβασης επιχορήγησης (κινητικότητα φοιτητών για σπουδές, πρακτική άσκηση φοιτητών, διδασκαλία, επιμόρφωση προσωπικού, οργάνωση κινητικότητας) με στόχο τον ακριβή υπολογισμό της επιχορήγησης και τη συγκέντρωση των στατιστικών δεδομένων. **Επιπλέον, στην τελική έκθεση που αποστέλλεται στην ΕΜ θα πρέπει να γίνεται ειδική αναφορά στους φοιτητές και προσωπικό χωρίς υποτροφία καθώς και στις υποτροφίες που δόθηκαν σε άτομα/ προσωπικό με ειδικές ανάγκες.** Επίσης, θα επισυνάπτεται κατάλογος των εισερχόμενων φοιτητών Erasmus ανά χώρα προέλευσης.

10. Το τελικό ποσό των επιχορηγήσεων οργάνωσης κινητικότητας θα εξαρτάται από τον αριθμό των εξερχόμενων ατόμων που μετακινήθηκε πραγματικά και θα υπολογίζεται βάσει του κατά κεφαλήν ποσού ανά κλίμακα που ισχύει για όλα τα ιδρύματα. Ο αριθμός των εισερχόμενων από προσωπικό που προσκαλείται από επιχειρήσεις θα λαμβάνεται επίσης υπόψη.

11. Στην πράξη, το τελικό ποσό επιχορήγησης για την οργάνωση κινητικότητας μετά την παραλαβή και την έγκριση του τελικού απολογισμού του Ιδρύματος ή του Ομίλου που αφορά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος θα υπολογίζεται ως ακολούθως: το τελικό ποσό επιχορήγησης για την οργάνωση κινητικότητας εξαρτάται, στην περίπτωση Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης, από το σύνολο των πραγματοποιηθεισών μετακινήσεων εξερχόμενων φοιτητών και προσωπικού και εισερχόμενου προσωπικού επιχειρήσεων και, στην περίπτωση Ομίλων, από το σύνολο των πραγματοποιηθεισών μετακινήσεων εξερχόμενων φοιτητών για πρακτική άσκηση. Το τελικό ποσό καθορίζεται εφαρμόζοντας τις κλίμακες μοναδιαίου κόστους στο συνολικό αριθμό μετακινήσεων. Σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός των πραγματοποιηθεισών μετακινήσεων υπερβαίνει το συνολικό αριθμό των εκτιμώμενων μετακινήσεων που έχει τεθεί στη σύμβαση επιχορήγησης, το ποσό της επιχορήγησης για την οργάνωση της κινητικότητας δεν μπορεί να αυξηθεί (επειδή το τελικό ποσό της επιχορήγησης για την οργάνωση της κινητικότητας δεν μπορεί ποτέ να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό επιχορήγησης που τίθεται στη σύμβαση επιχορήγησης για την οργάνωση της κινητικότητας). Σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός των πραγματοποιηθεισών μετακινήσεων είναι μικρότερος του συνολικού αριθμού των εκτιμώμενων μετακινήσεων που έχει τεθεί στη σύμβαση επιχορήγησης, το ποσό της επιχορήγησης για την οργάνωση της κινητικότητας που έχει τεθεί στη σύμβαση επιχορήγησης θα μειώνεται χρησιμοποιώντας τις κατά κεφαλήν κλίμακες, εκτός εάν η διαφορά μεταξύ του συνολικού αριθμού των πραγματοποιηθεισών και του συνολικού αριθμού των εκτιμώμενων μετακινήσεων είναι λιγότερο από 10% . Στην περίπτωση αυτή, το ποσό της επιχορήγησης για οργάνωση κινητικότητας δεν θα μειωθεί. Το ποσό επιχορήγησης για την οργάνωση κινητικότητας ανέρχεται σε 500 € κατ' ελάχιστον, εκτός εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία εξερχόμενη κινητικότητα και καμία εισερχόμενη κινητικότητα προσωπικού από επιχειρήσεις, οπότε το τελικό ποσό της επιχορήγησης θα είναι μηδέν.

2.10.4 Συμμόρφωση με τις αρχές του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus

12. Ο έλεγχος της συμμόρφωσης του Ιδρύματος με τις αρχές του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus πραγματοποιείται με την έκθεση, η οποία αφορά στις διατάξεις του Πανεπιστημιακού Χάρτη και η οποία περιέχεται στην τελική αφηγηματική έκθεση των Ιδρυμάτων για τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων για το πρόγραμμα Erasmus.

2.10.5 Αναφορά των Ιδρυμάτων που κατέχουν Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus σχετικά με τις διασπάσεις και τις συγχωνεύσεις Τμημάτων τους.

13. Τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης που κατέχουν τον Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus υποχρεούνται να ενημερώσουν την Εθνική Μονάδα για οποιαδήποτε αλλαγή προκύψει σε αυτά όσον αφορά τις περιπτώσεις συγχώνευσης και διάσπασης Τμημάτων /Σχολών. Σχετική ανακοίνωση ενημέρωσης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΙΚΥ/ΕΜ.

3. Κινητικότητα και υποστήριξη της κινητικότητας: σχέσεις μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης/ Ομίλων και μεμονωμένων δικαιούχων

3.1. Επιλογή μεμονωμένων δικαιούχων

1. Στο πλαίσιο του προγράμματος Δια Βίου Μάθηση, λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι τύποι μεμονωμένων δικαιούχων:

- φοιτητές που συμμετέχουν σε κινητικότητα με σκοπό τις σπουδές ή την πρακτική άσκηση,
- καθηγητές προερχόμενοι από Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και επιχειρήσεις που λαμβάνουν μέρος σε κινητικότητα με σκοπό τη διδασκαλία,
- προσωπικό Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης που πραγματοποιεί κινητικότητα με στόχο την επιμόρφωση προσωπικού.

2. Οι φοιτητές, καθηγητές και το προσωπικό Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης θα επιλέγονται από τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις οδηγίες που εκδίδει η ΕΜ προς τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης θα διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω διαδικασίες εκτελούνται με δίκαιο τρόπο, διαφάνεια και συνοχή.

3. Τα ακόλουθα σημεία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

- η διαδικασία απονομής υποτροφιών θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, αμεροληψία, να εκτελείται με τρόπο δίκαιο, να παρουσιάζει συνοχή και να είναι δεόντως τεκμηριωμένη,
- το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης θα πρέπει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να μην υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των προσώπων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στους φορείς επιλογής ή στη διαδικασία επιλογής των μεμονωμένων δικαιούχων,

- όλες οι απαιτήσεις που αφορούν την επιλογή φοιτητών, καθηγητών ή προσωπικού Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από πλήρη διαφάνεια και να είναι τεκμηριωμένες και να γίνονται γνωστές σε όλα τα εμπλεκόμενα στην διαδικασία επιλογής μέρη. Τα κριτήρια και η διαδικασία για την επιλογή του υποψηφίου στον οποίο θα χορηγηθεί η υποτροφία θα δημοσιοποιείται, αλλά τα προσωπικά στοιχεία των φοιτητών και του προσωπικού δεν είναι απαραίτητο να δημοσιοποιούνται.

4. Όσον αφορά τις υποτροφίες για φοιτητές, το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης αποστολής πρέπει να ορίσει σχετικά κριτήρια επιλογής, όπως π.χ. ακαδημαϊκή επίδοση υποψηφίου, γνώση της γλώσσας εργασίας που απαιτείται από τον οργανισμό υποδοχής, κίνητρα συμμετοχής, κλπ. Συστήνεται έντονα τα κριτήρια να ιεραρχούνται ώστε να αποφεύγονται ενδεχόμενες μελλοντικές αμφισβητήσεις. Η επιλογή ενός φοιτητή έναντι των υπόλοιπων αιτούντων πρέπει να αιτιολογείται με σαφή αναφορά στα υιοθετηθέντα κριτήρια επιλογής και να είναι πλήρως τεκμηριωμένη.

5. Όσον αφορά τις υποτροφίες για διδασκαλία, οι καθηγητές/διδάσκοντες θα υποβάλουν σχέδιο του «προγράμματος διδασκαλίας», μετά από συνενόηση με το ίδρυμα υποδοχής. Πριν από την αναχώρηση, το τελικό «πρόγραμμα διδασκαλίας» πρέπει επισήμως να συμφωνηθεί τόσο από το ίδρυμα ή την επιχείρηση προέλευσης όσο και από το ίδρυμα υποδοχής με ανταλλαγή επιστολών ή ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Οι ελάχιστες απαιτούμενες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται αποτελούν παράρτημα της σύμβασης Ιδρύματος-μετακινούμενου.

6. Όσον αφορά τις υποτροφίες για επιμόρφωση προσωπικού, η επιλογή του προσωπικού του Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης θα γίνει από το Ίδρυμα προέλευσης βάσει του σχεδίου «προγράμματος επιμόρφωσης» που υποβάλλεται από το μέλος του προσωπικού μετά από συνενόηση με το φορέα υποδοχής. Πριν από την αναχώρηση, το τελικό «πρόγραμμα επιμόρφωσης» πρέπει επισήμως να συμφωνηθεί τόσο από το ίδρυμα προέλευσης όσο και από το ίδρυμα υποδοχής ή την επιχείρηση υποδοχής με ανταλλαγή επιστολών ή ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων στο υποψήφιο προσωπικό που εμπλέκεται στην οργάνωση της κινητικότητας Erasmus. Υπεύθυνα για την ποιότητα της περιόδου κινητικότητας στο εξωτερικό θα είναι και τα δύο ιδρύματα.

7. Σε περίπτωση κινητικότητας προσωπικού από επιχείρηση σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, το Ίδρυμα θα πρέπει να αποστείλει προς το μέλος του προσωπικού της επιχείρησης σχετική πρόσκληση. Η διαχείριση της υποτροφίας πραγματοποιείται από το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης.

8. Όλα τα συμμετέχοντα ιδρύματα θα κρατούν στο αρχείο τους τις αιτήσεις όλων των φοιτητών, καθηγητών και προσωπικού που υποβάλλουν αίτηση για κινητικότητα Erasmus τουλάχιστον μέχρι τη συμπλήρωση 5 ετών από το

ακαδημαϊκό έτος κατά το οποίο έγινε η μετακίνηση. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της επιλογής, εάν είναι δυνατόν, θα πρέπει να καταρτιστεί ταυτόχρονα κατάλογος επιλαχόντων, ο οποίος μπορεί αργότερα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση ακύρωσης ενός δικαιούχου ή σε περίπτωση λήψης πρόσθετης επιχορήγησης. Σε περίπτωση πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων, τούτο θα πρέπει να αναφερθεί από το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης στην ΕΜ.

3.2. Κριτήρια επιλεξιμότητας για κινητικότητα φοιτητών

3.2.1. Κριτήρια σχετικά με τους φοιτητές

1. Νομικό καθεστώς φοιτητών

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές που είναι:

- Υπήκοοι χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση (LLP)
- Υπήκοοι άλλων χωρών εγγεγραμμένοι σε κανονικό πρόγραμμα σπουδών σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη Φ. 151/20049/Β6/20.02.2007 (ΦΕΚ 272Β/01-03-07) Υπουργική Απόφαση και τη λοιπή κείμενη νομοθεσία, εφόσον πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής που ορίζονται από το πρόγραμμα και το Ίδρυμα φοίτησης του φοιτητή αντίστοιχα.

2. Εγγραφή φοιτητών σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάτοχο του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus

Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάτοχο Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus, ανεξαρτήτως του τομέα σπουδών τους, στο οποίο πραγματοποιούν σπουδές Ανώτατης εκπαίδευσης, με σκοπό την απόκτηση αναγνωρισμένου τίτλου σπουδών ή άλλου αναγνωρισμένου τίτλου Ανώτατης εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου και του διδακτορικού.

3. Μη επιλέξιμοι πρωτοετείς φοιτητές

Για την κινητικότητα φοιτητών με σκοπό τις σπουδές, οι φοιτητές πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο δεύτερο έτος σπουδών Ανώτατης εκπαίδευσης τουλάχιστον. Στην περίπτωση κινητικότητας φοιτητών σε επιχειρήσεις για πρακτική άσκηση, η συγκεκριμένη προϋπόθεση δεν ισχύει.

3.2.2. Κριτήρια σχετικά με την κινητικότητα και τα ιδρύματα

4. Διαπανεπιστημιακή συμφωνία μεταξύ επιλέξιμων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Η κινητικότητα φοιτητών Erasmus με σκοπό τις σπουδές θα πρέπει να βασίζεται σε διαπανεπιστημιακές συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ των συμμετεχόντων ιδρυμάτων, κάθε ένα εκ των οποίων διαθέτει Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus.

Στην περίπτωση της κινητικότητας φοιτητών σε επιχειρήσεις για πρακτική άσκηση, ο ανωτέρω όρος δεν ισχύει μεταξύ του Ιδρύματος αποστολής και επιχείρησης υποδοχής.

- Ένα Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να είναι η «επιχείρηση υποδοχής» για μία τοποθέτηση φοιτητή για πρακτική άσκηση. Στο πλαίσιο αυτό, ο φοιτητής δεν μετακινείται για σπουδές, αλλά πρόκειται να αποκτήσει εργασιακή εμπειρία. Δεν πρέπει να γίνεται σύγχυση. Στην περίπτωση αυτή θα εφαρμόζονται οι κανόνες για την τοποθέτηση για πρακτική άσκηση. Κατά συνέπεια, δεν απαιτούνται διμερείς συμφωνίες μεταξύ των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων και το Ίδρυμα υποδοχής δεν απαιτείται να είναι κάτοχος του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus (EUC).

5. Πλήρης αναγνώριση

Το ίδρυμα προέλευσης θα παρέχει πλήρη αναγνώριση για την χρονική περίοδο που πραγματοποιείται στο εξωτερικό.

Για τις περιόδους σπουδών και πρακτικής άσκησης που αποτελούν τμήμα του προγράμματος σπουδών του φοιτητή, τα ιδρύματα αποστολής θα παρέχουν πλήρη αναγνώριση, χρησιμοποιώντας τις μονάδες του συστήματος ECTS. Για τις ειδικές περιπτώσεις περιόδων πρακτικής άσκησης, οι οποίες δεν αποτελούν τμήμα του κανονικού προγράμματος σπουδών των φοιτητών, το ίδρυμα αποστολής θα παρέχει αναγνώριση συμπεριλαμβάνοντας τη συγκεκριμένη περίοδο στο Παράρτημα Διπλώματος ή, εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό, στην Αναλυτική Βαθμολογία του φοιτητή κατ' ελάχιστον. Επιπροσθέτως, ενθαρρύνεται ιδιαίτερα η χρήση των εγγράφων κινητικότητας Europass.

6. Απουσία διδάκτρων

Δεν καταβάλλονται στο ίδρυμα υποδοχής πανεπιστημιακά έξοδα (π.χ. δίδακτρα, για εγγραφή, εξετάσεις, πρόσβαση σε εργαστηριακές εγκαταστάσεις και βιβλιοθήκες, κλπ.) για την συμπεφωνημένη περίοδο σπουδών. Ωστόσο, οι φοιτητές μπορεί να χρειαστεί να καταβάλουν ορισμένα έξοδα μικρής κλίμακας, όπως π.χ. έξοδα ασφάλισης, συνδρομή για φοιτητικούς συλλόγους και δαπάνες για τη χρήση διαφόρων ειδών, όπως φωτοτυπίες, προϊόντα εργαστηρίου, με την ίδια λογική που αυτά χρεώνονται στους εγχώριους φοιτητές. Οι φοιτητές θα ενημερωθούν ότι θα εξακολουθούν να καταβάλλουν τα τακτικά ακαδημαϊκά έξοδα στο ίδρυμα προέλευσής τους κατά την περίοδο παραμονής τους στο εξωτερικό.

Οι εξερχόμενοι φοιτητές Erasmus δεν υποχρεούνται στην καταβολή επιπρόσθετων δαπανών ή εξόδων οργανωτικής ή διοικητικής φύσεως για την κινητικότητα Erasmus που πραγματοποιούν.

7. Επιλέξιμη επιχείρηση για πρακτική άσκηση φοιτητών

- Η επιχείρηση υποδοχής πρέπει να είναι επιλέξιμη. Οι τύποι οργανώσεων που παρατίθενται στη συνέχεια δεν είναι επιλέξιμοι ως οργανισμοί υποδοχής:
  - Οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλοι φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων μονάδων (ο εξαντλητικός τους κατάλογος διατίθεται στον ιστότοπο ec.europa.eu/institutions/index_en.htm)
  - Οργανισμοί οι οποίοι διαχειρίζονται προγράμματα της Ε.Ε. (με στόχο την αποφυγή πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων ή /και διπλής χρηματοδότησης)
  - Εθνικές διπλωματικές αντιπροσωπείες (πρεσβείες και προξενεία) της χώρας προέλευσης του φοιτητή.

8. Διάρκεια και σύνθεση της κινητικότητας φοιτητών

- Η ελάχιστη διάρκεια της περιόδου κινητικότητας για σπουδές και πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus είναι τρεις (3) μήνες (ή ένα πλήρες ακαδημαϊκό τρίμηνο για τις σπουδές). Η μέγιστη διάρκεια είναι δώδεκα (12) μήνες.
- Η κινητικότητα για σπουδές σε πολλαπλούς προορισμούς επιτρέπεται μόνον όταν το πρόγραμμα σπουδών οδηγεί σε διπλό ή κοινό τίτλο σπουδών ή όταν πραγματοποιείται εντός ενός και μόνον Ιδρύματος Υποδοχής που έχει περισσότερα παραρτήματα (στην ίδια ή άλλες χώρες) και στο πλαίσιο μίας και μόνον Συμφωνίας Σπουδών.
- Η κινητικότητα για πρακτική άσκηση σε πολλαπλούς προορισμούς επιτρέπεται μόνον όταν η επιχείρηση/ οργανισμός υποδοχής που υπογράφει τη Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης αναλαμβάνει την ευθύνη για όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Αυτό συνεπάγεται ότι υπάρχει σχέση μεταξύ των πολλαπλών επιχειρήσεων/οργανισμών (π.χ. οι επιχειρήσεις/οργανισμοί υποδοχής είναι η μητρική εταιρία και τα υποκαταστήματα της στην ίδια ή σε διαφορετικές χώρες) και ότι υπογράφεται μόνον μία Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης.
- Όλες οι περίοδοι κινητικότητας που διανύονται σε περισσότερους προορισμούς (στην ίδια ή διαφορετικές χώρες) ως τμήμα μίας συνολικής κινητικότητας, πρέπει, κατ' αρχήν, να τηρούν την ελάχιστη επιλέξιμη διάρκεια σε κάθε προορισμό. Η περίοδος κινητικότητας σε έναν προορισμό ως τμήμα μίας συνολικής κινητικότητας μπορεί να διαρκεί λιγότερο από τρεις μήνες εάν υπάρχει ισχυρή ακαδημαϊκή αιτιολόγηση (ή επαγγελματική δικαιολόγηση στην περίπτωση της πρακτικής άσκησης). Στην περίπτωση αυτή, η συνολική περίοδος κινητικότητας δεν πρέπει να είναι μικρότερη από τρεις μήνες. Ο προορισμός υποδοχής που πρέπει να αναφέρεται για

στατιστικούς λόγους είναι αυτός του Ιδρύματος/επιχείρησης/οργανισμού που υπέγραψε τη Συμφωνία Σπουδών ή τη Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης ή στην περίπτωση του προγράμματος σπουδών που οδηγεί σε διπλό ή κοινό τίτλο σπουδών, είναι αυτός που ο φοιτητής θα περάσει την μεγαλύτερη περίοδο. Στην περίπτωση ίσων περιόδων, μία από αυτές τις περιόδους θα απολογισθεί.

- Η συνολική κινητικότητα πρέπει να πραγματοποιείται σε συνεχόμενες περιόδους ή, στην περίπτωση της κινητικότητας για σπουδές, τουλάχιστον εντός του ίδιου ακαδημαϊκού έτους.
- Για την πρακτική άσκηση, η περίοδος κινητικότητας στο εξωτερικό μπορεί να διακόπτεται από τις διακοπές της επιχείρησης εάν η επιχείρηση παραμένει κλειστή κατά την περίοδο αυτή. Η περίοδος που η επιχείρηση παραμένει κλειστή δεν προσμετρείται στην ελάχιστη διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης.

9. Αναγνώριση και Συμφωνία Σπουδών ή Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης

- Πριν την έναρξη της περιόδου σπουδών Erasmus, το ίδρυμα προέλευσης του φοιτητή θα επιβεβαιώνει ότι το προτεινόμενο πρόγραμμα σπουδών που πρόκειται να ακολουθήσει ο φοιτητής στο ίδρυμα υποδοχής είναι αποδεκτό στο πλαίσιο του τίτλου σπουδών, τον οποίο προετοιμάζει ο φοιτητής, και ότι οι σπουδές στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus θα αναγνωρισθούν αφού προηγηθεί επιτυχής ολοκλήρωση της περιόδου σπουδών.
- Όσον αφορά την κινητικότητα για σπουδές, θα εκδίδεται Συμφωνία Σπουδών για κάθε φοιτητή πριν την περίοδο σπουδών. Η αρχική Συμφωνία Σπουδών θα υπογράφεται από το ίδρυμα προέλευσης, το ίδρυμα υποδοχής, και τον φοιτητή. Μπορεί να τροποποιηθεί στη συνέχεια με κοινή συμφωνία.
- Όσον αφορά την κινητικότητα για πρακτική άσκηση, οι φοιτητές θα λαμβάνουν εξατομικευμένη Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης αναφορικά με το πρόγραμμα της περιόδου πρακτικής άσκησης. Η εν λόγω αρχική συμφωνία θα υπογράφεται από το ίδρυμα προέλευσης, την επιχείρηση/οργανισμό υποδοχής και τον φοιτητή. Μπορεί να τροποποιηθεί στη συνέχεια με κοινή συμφωνία. Εντός της πρώτης εβδομάδας μετά την άφιξη, ο φοιτητής θα συζητά ενδελεχώς τα καθήκοντα που πρέπει να διεκπεραιώσει με τον επιμελητή/επιβλέποντα του (μέντορα) προκειμένου να καταλήξουν σε κοινή συμφωνία.
- Οποιαδήποτε αναθεώρηση της Συμφωνίας Σπουδών/ Συμφωνίας Πρακτικής Άσκησης κρίνεται απαραίτητη κατά την άφιξη του φοιτητή στο ίδρυμα υποδοχής, θα ολοκληρώνεται και θα επισημοποιείται εντός ενός μηνός από την άφιξη του φοιτητή. Κάθε μεταγενέστερη αλλαγή στη Συμφωνία Σπουδών/ Συμφωνία πρακτικής άσκησης, η οποία καθίσταται απαραίτητη, θα συμφωνείται επισήμως και από τα τρία μέρη και θα εκτελείται αμέσως.

- Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της περιόδου κινητικότητας, το ίδρυμα/επιχείρηση/οργανισμός υποδοχής θα παρέχει στον φοιτητή αναλυτική βαθμολογία ή αναλυτική κατάσταση για την εργασία του σύμφωνα με τη Συμφωνία Σπουδών / Συμφωνία Πρακτικής άσκησης.
- Μονάδες για τις σπουδές ή την πρακτική άσκηση ή αναγνώριση των σπουδών ή της πρακτικής άσκησης που πραγματοποιούνται από τον φοιτητή στο ίδρυμα/ επιχείρηση/οργανισμό υποδοχής δεν θα δίδονται μόνο στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν ανταποκριθεί στο επίπεδο ακαδημαϊκής/ επαγγελματικής επιτυχίας που απαιτείται από το ίδρυμα/ επιχείρηση/οργανισμό υποδοχής ή εάν ο φοιτητής δεν εκπλήρωσε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τις συμπεφωνημένες προϋποθέσεις που έχουν ορισθεί από τα συμμετέχοντα ιδρύματα όσον αφορά την αναγνώριση.
- Με την επιστροφή του δικαιούχου, η Γραμματεία της Σχολής του εκδίδει πιστοποιητικό που βεβαιώνει για κάθε μάθημα που ο δικαιούχος επέλεξε, παρακολούθησε και στο οποίο επιτυχώς εξετάσθηκε στο εξωτερικό, ότι το μάθημα αυτό έτυχε αναγνώρισης καθώς και τις πιστωτικές μονάδες που έλαβε και τη βαθμολογία του (πιστοποιητικό αναγνώρισης μαθημάτων).

3.2.3. Συμπληρωματικοί κανόνες σχετικά με την κινητικότητα φοιτητών

10. Δραστηριότητα φοιτητών στην χώρα υποδοχής

Υποτροφίες κινητικότητας Erasmus θα χορηγούνται αποκλειστικά για τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό και οι οποίες παρατίθενται στη συνέχεια. Συγκεκριμένα:

- προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές πλήρους φοίτησης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας διατριβής (εξαιρούνται οι δραστηριότητες έρευνας οι οποίες δεν αποτελούν συγκεκριμένο μέρος του προγράμματος σπουδών), οι οποίες οδηγούν στην απόκτηση αναγνωρισμένου διπλώματος ή πτυχίου και οι οποίες πραγματοποιούνται σε ίδρυμα που διαθέτει Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus. Οι φοιτητές που είναι ενταγμένοι σε προγράμματα διδακτορικού κύκλου σπουδών πρέπει να υποβάλουν βεβαίωση της τριμερούς Συμβουλευτικής Επιτροπής στην οποία να αναγράφονται:
  - το θέμα της διατριβής
  - η έγκριση της Επιτροπής για τη μετάβαση του φοιτητή στο εξωτερικό
  - ότι το πρόγραμμα που θα ακολουθήσει ο υποψήφιος θα αποτελέσει μέρος της ερευνητικής του εργασίας για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής και θα προσμετρηθεί στο συνολικό χρόνο των σπουδών του.
- τοποθετήσεις για πρακτική άσκηση πλήρους απασχόλησης, υπό την προϋπόθεση ότι η τοποθέτηση σε επιχείρηση για πρακτική άσκηση

αναγνωρίζεται από το ίδρυμα προέλευσης ως τμήμα του προγράμματος του φοιτητή.

- συνδυασμός περιόδου σπουδών και τοποθέτησης σε επιχείρηση για πρακτική άσκηση.

11. Φοιτητές χωρίς υποτροφία / zero grant students

Στο πρόγραμμα Erasmus υπάρχει πρόβλεψη για τους «φοιτητές Erasmus χωρίς υποτροφία» (τόσο για την κινητικότητα με σκοπό τις σπουδές, όσο και για την κινητικότητα για πρακτική άσκηση), δηλ. τους φοιτητές, οι οποίοι πληρούν όλα τα κριτήρια κινητικότητας φοιτητών Erasmus, χαίρουν όλων των προνομίων που συνεπάγεται η ιδιότητα του φοιτητή Erasmus, αλλά στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί υποτροφία κινητικότητας Erasmus. Οι κανόνες που παρατίθενται στο παρόν, εκτός των κανόνων που αφορούν την χορήγηση υποτροφιών, ισχύουν και για τους φοιτητές Erasmus χωρίς υποτροφία.

12. Κινητικότητα προς την χώρα προέλευσης

Οι υπήκοοι χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα και οι οποίοι διαμένουν προσωρινά σε άλλη συμμετέχουσα στο πρόγραμμα χώρα για την παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης είναι επιλέξιμοι συμμετοχής σε κινητικότητα Erasmus για σπουδές ή πρακτική άσκηση στην χώρα προέλευσής τους/ιθαγένειάς τους. Ωστόσο σημειώνεται ότι θα δίδεται μικρή προτεραιότητα στις αιτήσεις των υπηκόων αυτών κατά την αξιολόγηση των αιτήσεών τους.

Στην περίπτωση κινητικότητα Erasmus για σπουδές, τα ιδρύματα προέλευσης θα εφιστούν την προσοχή των μελλοντικών ιδρυμάτων υποδοχής ότι προτείνονται φοιτητές «επιστρέφοντες στη χώρα προέλευσης», υπήκοοι της χώρας υποδοχής.

13. Πολλαπλές περιόδοι κινητικότητας Erasmus

Κάθε φοιτήτρια/της, κατά τη διάρκεια των σπουδών της/του στην Ανώτατη εκπαίδευση, έχει τη δυνατότητα να λάβει κατ' ανώτατο όριο δύο υποτροφίες κινητικότητας Erasmus:

- α. μία υποτροφία για μετακίνηση με σκοπό τις σπουδές
- β. μία υποτροφία για τοποθέτηση για πρακτική άσκηση στο εξωτερικό

Η συνολική διάρκεια όλων των υποτροφιών δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **24 μήνες**.

Οι προαναφερθέντες κανόνες ισχύουν άσχετα από το γεγονός του ότι ο φοιτητής μπορεί να είναι φοιτητής χωρίς υποτροφία / zero grant student.

Μεταβατική περίοδος: λαμβάνοντας υπόψη τις υποτροφίες, οι οποίες απονεμήθηκαν επί των προγραμμάτων Σωκράτης και Leonardo da Vinci II, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

- εάν ένας φοιτητής έλαβε μία υποτροφία με το πρόγραμμα Σωκράτης για σπουδές, δικαιούται να λάβει και μία υποτροφία για πρακτική άσκηση κατά τη διάρκεια του LLP.
- εάν ένας φοιτητής/τρια έλαβε μία υποτροφία για πρακτική άσκηση με το πρόγραμμα Leonardo da Vinci II δικαιούται να λάβει υποτροφία για κινητικότητα για σπουδές κατά τη διάρκεια του LLP.

14. Παράταση της Τρέχουσας Περιόδου Κινητικότητας

Εάν αυτό επιτρέπεται από την πολιτική του Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης, παράταση της τρέχουσας περιόδου κινητικότητας είναι δυνατό να συμφωνηθεί μεταξύ των Ιδρυμάτων προέλευσης και υποδοχής υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η σύμβαση πρέπει να έχει υπογραφεί και οι σχετικές ρυθμίσεις πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πριν την προγραμματισμένη λήξη της τρέχουσας περιόδου Erasmus.
- Η παράταση πρέπει να έπεται (χρονικά) άμεσα της τρέχουσας περιόδου Erasmus. Δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν κενά (οι διακοπές και οι περίοδοι κατά τις οποίες τα πανεπιστήμια είναι κλειστά δεν θεωρούνται «κενά»). Σε περίπτωση που παρεμβάλλονται κενά, τα Ιδρύματα απαιτείται να υποβάλλουν σχετική αιτιολόγηση, η οποία θα εγκρίνεται από την ΕΜ.
- Καμία περίοδος κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των παρατάσεων, δεν πρέπει να εκτείνεται πέραν της 30 Σεπτεμβρίου (ή πέραν του τέλους) του ακαδημαϊκού έτους το οποίο ξεκινά.
- Κατά παρέκκλιση των παραπάνω, οι τοποθετήσεις για πρακτική άσκηση μπορούν να λήγουν το αργότερο την 31^η Οκτωβρίου του έτους N+1 υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους που αναφέρονται ανωτέρω, υπό 2.5.14.
- Στην περίπτωση παράτασης πρέπει να συμπληρώνεται και να υπογράφεται νέα Συμφωνία Σπουδών/Συμφωνία Πρακτικής Άσκησης, όπως και στην περίπτωση της αρχικής κινητικότητας.

15. Διακοπή περιόδου σπουδών ή πρακτικής άσκησης

- Εάν ένας φοιτητής/τρια Erasmus πρέπει να διακόψει την περίοδο σπουδών ή πρακτικής άσκησης του/της στο εξωτερικό λόγω ατομικής περίπτωσης «ανωτέρας βίας»³ πριν την ολοκλήρωση της ελάχιστης περιόδου

³ Ως ανωτέρα βία νοείται κάθε απρόβλεπτη εξαιρετική κατάσταση ή γεγονός πέραν του ελέγχου των μερών, η οποία παρεμποδίζει οποιοδήποτε από αυτά από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο μίας σύμβασης, δεν αποδίδεται σε λάθος ή αμέλεια εκ μέρους τους και αποδεικνύεται αξεπέραστη παρά την άσκηση της επιβαλλόμενης επιμέλειας. Δεν μπορεί να γίνει επίκληση ελαττωμάτων σε εξοπλισμό ή υλικά ή καθυστερήσεων στο να καταστούν διαθέσιμα (εκτός από την

κινητικότητας, επιτρέπεται να του/της δοθεί δεύτερη ευκαιρία με τους ακόλουθους όρους:

- Η νέα περίοδος κινητικότητας θα είναι του ίδιου τύπου με την περίοδο που διακόπηκε (σπουδές ή πρακτική άσκηση),
- Πρέπει να υπογραφεί νέα Συμφωνία Σπουδών/Πρακτικής Άσκησης,
- Θα γίνει ξεχωριστή αναφορά για κάθε μία από τις δύο περιόδους κινητικότητας στον τελικό απολογισμό του Ιδρύματος.
  - Εάν ένας φοιτητής/τρια Erasmus πρέπει να διακόψει την περίοδο σπουδών ή πρακτικής άσκησης του/της στο εξωτερικό λόγω ατομικής περίπτωσης «ανωτέρας βίας» ύστερα από μία περίοδο που υπερβαίνει την ελάχιστη περίοδο κινητικότητας, ο φοιτητής/τρια δεν έχουν δικαίωμα δεύτερης περιόδου στο εξωτερικό.
  - Στην περίπτωση εξαιρετικών καταστάσεων ή γεγονότων που έχουν ως αποτέλεσμα τη διακοπή των δραστηριοτήτων που προβλέπονται κατά τη διάρκεια περιόδων κινητικότητας στο εξωτερικό ομάδων φοιτητών (π.χ. εξαιτίας γενικής απεργίας στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα μιας χώρας ή λόγω φυσικής καταστροφής), η ΕΜ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συμφωνήσουν κατά περίπτωση για την ενδεχόμενη αναγνώριση ως «ανωτέρας βίας» και για τα συλλογικά μέτρα που θα ληφθούν σχετικά, π.χ. αποδοχή μη επιλέξιμης σε άλλη περίπτωση διάρκειας κινητικότητας και ενδεχόμενη δυνατότητα συνέχισης των διακοπείσων περιόδων κινητικότητας.

16. Συνδυασμός πρακτικής άσκησης και σπουδών κατά τη διάρκεια ενιαίας περιόδου κινητικότητας για σπουδές

Δυνατότητα συνδυασμού περιόδου τοποθέτησης για πρακτική άσκηση και περιόδου σπουδών υπάρχει στο πλαίσιο ενιαίας περιόδου κινητικότητας με σκοπό τις σπουδές στο εξωτερικό. Με τον όρο «ενιαία περίοδος» νοούνται τα εξής: α) ότι η πρακτική άσκηση θα λάβει απαραίτητα χώρα υπό την επίβλεψη του ίδιου Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης στο οποίο ο φοιτητής θα πραγματοποιήσει τις σπουδές του, β) ότι οι δύο δραστηριότητες θα πραγματοποιηθούν σε διαδοχικές περιόδους ή τουλάχιστον εντός του ίδιου ακαδημαϊκού έτους. Τα προβλεπόμενα για την «συνδυασμένη περίοδο» ποσά είναι τα ίδια με τα ποσά που προβλέπονται για τις σπουδές.

- Η διάρκεια της «συνδυασμένης περιόδου» κυμαίνεται από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να συνδυαστεί, για παράδειγμα, 1 μήνας τοποθέτησης για πρακτική άσκηση με 2 μήνες σπουδών.

- Εάν ένας φοιτητής έλαβε υποτροφία για τοποθέτηση στο πλαίσιο του προγράμματος Leonardo da Vinci ως μέρος μη τριτοβάθμιας επαγγελματικής

περίπτωση ανωτέρας βίας), εργατικών διαφορών, απεργιών ή οικονομικών δυσκολιών από το μέρος που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του.

εκπαίδευσης και κατάρτισης, μπορεί να λάβει υποτροφία για μετακίνηση με σκοπό τις σπουδές ανώτατης εκπαίδευσης με ενσωματωμένη περίοδο τοποθέτησης για πρακτική άσκηση.

17. Φοιτητικός Χάρτης Erasmus

- Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των φοιτητών Erasmus καταγράφονται στον Χάρτη του Φοιτητή Erasmus, ο οποίος δίδεται στους φοιτητές πριν αναχωρήσουν για την πραγματοποίηση της περιόδου σπουδών στο εξωτερικό. Τα Ιδρύματα προέλευσης θα διασφαλίσουν ότι κάθε εξερχόμενος φοιτητής λαμβάνει αντίγραφο του Χάρτη του Φοιτητή.

3.3 Κριτήρια επιλεξιμότητας για κινητικότητα προσωπικού (με σκοπό τη διδασκαλία/ την επιμόρφωση προσωπικού)

3.3.1 Κριτήρια σχετικά με το προσωπικό (διδασκτικό και άλλο)

1. Διδασκαλία: προκειμένου να είναι επιλέξιμο για μετακίνηση με σκοπό τη διδασκαλία, το διδασκτικό προσωπικό πρέπει να εργάζεται σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάτοχο του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus ή σε επιχείρηση (βλ. 1.9). Το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης/υποδοχής θα πρέπει να διαθέτει Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus.

2. Επιμόρφωση προσωπικού: το προσωπικό του ιδρύματος αποστολής που συμμετέχει στην επιμόρφωση του προσωπικού πρέπει να εργάζεται σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάτοχο του Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus. **Δεν απαιτείται να διαθέτει το ίδρυμα υποδοχής Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus.**

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν μέλη του προσωπικού που είναι:

- Υπήκοοι χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση (LLP)
- Υπήκοοι άλλων χωρών εργαζόμενοι στην Ελλάδα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εφόσον πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής που ορίζονται από το πρόγραμμα και το Ίδρυμα όπου εργάζεται το μέλος του προσωπικού αντίστοιχα.

3.3.2 Κριτήρια σχετικά με την κινητικότητα και τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης/ Επιχειρήσεις

4. Επιλέξιμα Ιδρύματα και Διαπανεπιστημιακές συμφωνίες μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Το Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης υποδοχής του προσωπικού **για διδασκαλία** απαιτείται να διαθέτει Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus.
- Η επιχείρηση υποδοχής πρέπει να είναι επιλέξιμη (βλ. 1.9) ως ίδρυμα υποδοχής του προσωπικού για επιμόρφωση.
- Η κινητικότητα του **προσωπικού για διδασκαλία** μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης πρέπει να βασίζεται σε διαπανεπιστημιακές συμφωνίες.

Ο εν λόγω κανόνας δεν ισχύει για την κινητικότητα μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και επιχειρήσεων.

5. Συμφωνηθέν πρόγραμμα διδασκαλίας/ πρόγραμμα επιμόρφωσης

- Διδασκαλία: Πριν από την αναχώρηση, τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης – εταίροι πρέπει να έχουν επισήμως συμφωνήσει για το πρόγραμμα διδασκαλίας των μαθημάτων που θα παραδώσει ο επισκέπτης καθηγητής, με ανταλλαγή επιστολών ή ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

- Επιμόρφωση προσωπικού: Πριν από την αναχώρηση, τα Ιδρύματα εταίροι ή το ίδρυμα προέλευσης και το ίδρυμα υποδοχής/επιχείρηση πρέπει να έχουν συμφωνήσει για το πρόγραμμα επιμόρφωσης που θα πρέπει να πραγματοποιηθεί από το προσωπικό που πραγματοποιεί την επίσκεψη. Η γλωσσική κατάρτιση και η παρακολούθηση σεμιναρίων, εργαστηρίων και συνδιασκέψεων μπορεί να συμπεριληφθεί στην κινητικότητα προσωπικού για επιμόρφωση. Οι δραστηριότητες επιμόρφωσης αυτές δεν πρέπει να αντιπροσωπεύουν την πλειονοψηφία των ημερών επιμόρφωσης που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα Erasmus ανά ίδρυμα αποστολής και ανά σύμβαση.

6. Διάρκεια

Διδασκαλία: Απαιτούνται πέντε (5) ώρες διδασκαλίας κατ' ελάχιστον (δηλαδή τουλάχιστον μία ημέρα). Μία ελάχιστη διάρκεια 5 εργάσιμων ημερών συνιστάται ιδιαίτερα για να υπάρξει εποικοδομητική συμβολή στο πρόγραμμα διδασκαλίας και τη διεθνή ακαδημαϊκή ζωή στο Ίδρυμα Υποδοχής. Μικρότερες περίοδοι θα αποτελούν την εξαίρεση. Η μέγιστη διάρκεια ορίζεται στις έξι (6) εβδομάδες.

Επιμόρφωση προσωπικού: η κινητικότητα θα πρέπει να διαρκεί από 5 εργάσιμες ημέρες έως 6 εβδομάδες Διαστήματα παραμονής στο εξωτερικό μικρότερα από 5 εργάσιμες ημέρες επιτρέπονται σε περίπτωση παρακολούθησης σεμιναρίων, εργαστηρίων και συνδιασκέψεων. Όμως, σε τέτοιες περιπτώσεις, το Ίδρυμα θα παράσχει αιτιολόγηση αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στο περιεχόμενο και τη σημασία συμμετοχής για το προσωπικό που συμμετείχε.

3.3.3 Πρόσθετοι κανόνες για κινητικότητα με σκοπό τη διδασκαλία/ την επιμόρφωση προσωπικού

7. Προτεραιότητα στις περιπτώσεις πρώτης κινητικότητας

Προκειμένου να διασφαλισθεί η συμμετοχή στην κινητικότητα όσο το δυνατό μεγαλύτερου αριθμού καθηγητών/ προσωπικού, θα δίδεται προτεραιότητα σε καθηγητές/ προσωπικό που μεταβαίνουν στο εξωτερικό για πρώτη φορά.

8. Επιτρέπεται η συμμετοχή καθηγητών ή προσωπικού χωρίς υποτροφία σε διδασκαλία / επιμόρφωση προσωπικού

9. Η Εθνική Μονάδα μπορεί να θέσει ένα ανώτατο ποσό ή ανώτατο ποσοστό επιστροφής των πραγματικών δαπανών ταξιδιού. Το ανώτατο αυτό ποσό ή ποσοστό μπορεί να είναι και μηδέν.

10. Οι δαπάνες διαβίωσης μπορεί να καλύπτουν και τις ημέρες ταξιδιού και συγκεκριμένα ο μετακινούμενος θα χρηματοδοτηθεί επιπλέον με μία μέρα πριν την έναρξη και μία μέρα μετά την λήξη της περιόδου διδασκαλίας ή επιμόρφωσης.

3.4 Σύμβαση υποτροφίας για κινητικότητα φοιτητών

3.4.1 Σύμβαση υποτροφίας με Συμφωνία Σπουδών/ Πρακτικής Άσκησης

33. Η σύμβαση υποτροφίας θα περιλαμβάνει τη Συμφωνία Σπουδών ή Πρακτικής Άσκησης.

34. Η τήρηση γραπτών αρχείων μέσω των οποίων θα καθίσταται δυνατή η επιβεβαίωση ότι οι φοιτητές, στους οποίους χορηγήθηκε υποτροφία για κινητικότητα Erasmus, ενημερώθηκαν σχετικά και αποδέχτηκαν τους όρους και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την σύμβαση υποτροφίας, πριν την έναρξη της περιόδου κινητικότητας, είναι απαραίτητη.

3.4.2 Ποσό υποτροφίας

35. Υπενθυμίζεται ότι τα ατομικά ποσά υποτροφίας καθορίζονται από την ΕΜ. Οι φοιτητές χωρίς υποτροφία είναι επίσης απαραίτητο να αποδεχτούν τους όρους και τις υποχρεώσεις της σύμβασης κινητικότητάς τους.

3.4.3 Έκθεση φοιτητών και κλείσιμο συμβάσεων υποτροφίας με φοιτητές

36. Όλοι οι φοιτητές που έχουν πραγματοποιήσει κινητικότητα στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus είναι υποχρεωμένοι να συμπληρώνουν την έκθεση του φοιτητή μετά την ολοκλήρωση της περιόδου κινητικότητας.

37. Τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης θα ζητούν από τους φοιτητές και το προσωπικό επιστροφή του ποσού που δεν χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με τις συμβατικές διατάξεις.

38. Η αποτυχία ενός φοιτητή να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις που προβλέπονται στη Σύμβαση Σπουδών ή τη Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης μπορεί να αποτελέσει λόγο να του ζητηθεί μερική ή πλήρης επιστροφή της υποτροφίας. Δεν θα ζητείται επιστροφή της υποτροφίας στις περιπτώσεις που ο φοιτητής δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει τις δραστηριότητές του στο εξωτερικό λόγω ανωτέρας βίας. Τέτοιου είδους περιπτώσεις θα πρέπει να αναφέρονται από το ίδρυμα αποστολής και απαιτείται η έγγραφη αποδοχή της περίπτωσης ανωτέρας βίας από την ΕΜ.

3.4.4 Κινητικότητα με σκοπό τη διδασκαλία – πρόγραμμα διδασκαλίας

39. Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη θα δεσμεύονται από το ατομικό «πρόγραμμα διδασκαλίας», το οποίο επισήμως συμφωνείται πριν την περίοδο κινητικότητας από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη με ανταλλαγή επιστολών ή ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Υπεύθυνα για την ποιότητα της περιόδου κινητικότητας στο εξωτερικό θα είναι τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Κατά την επιστροφή, ο δικαιούχος θα συντάσσει σύντομη έκθεση στην οποία θα παρατίθενται τα βασικά αποτελέσματα.

3.4.5 Κινητικότητα με σκοπό την επιμόρφωση προσωπικού – πρόγραμμα επιμόρφωσης

40. Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη θα δεσμεύονται από το ατομικό «πρόγραμμα επιμόρφωσης» το οποίο επισήμως συμφωνείται πριν την περίοδο κινητικότητας, από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη με ανταλλαγή επιστολών ή ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Κατά την επιστροφή, ο δικαιούχος θα συντάσσει σύντομη έκθεση στην οποία θα παρατίθενται τα βασικά αποτελέσματα.

3.4.6 Αλλαγές στη σύμβαση φοιτητών και προσωπικού

41. Σε περίπτωση αλλαγών στη σύμβαση φοιτητών/προσωπικού ύστερα από αίτηση του φοιτητή/μέλους του προσωπικού ή εάν η αλλαγή δεν είναι εις βάρος του φοιτητή/μέλους του προσωπικού, αρκεί επίσημο έγγραφο ειδοποίησης ή ηλεκτρονικό μήνυμα από τον αρμόδιο του Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης ή του Ομίλου στο κατάλληλο επίπεδο προς το φοιτητή/μέλος του προσωπικού. Το παραπάνω θα θεωρείται ως επίσημη τροποποίηση της σύμβασης.

Τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση του άρθρου 3.2.3.22 **Παράταση της Τρέχουσας Περιόδου Κινητικότητας**, όπου απαιτείται η υπογραφή τροποποιητικής σύμβασης.

4. Εντατικά Γλωσσικά Μαθήματα Erasmus (EILCs)

4.1. Οικονομικοί και συμπληρωματικοί κανόνες για τα (EILCs) –χρηματοδότηση των μαθημάτων EILCs με ενιαίο ποσό

1. Η επιχορήγηση είναι ένα ενιαίο ποσό που δίδεται ανά τμήμα με σκοπό τη συμβολή στην κάλυψη των δαπανών στις οποίες προβαίνει το ίδρυμα για τη διοργάνωση και διεξαγωγή γλωσσικών μαθημάτων για τους εισερχόμενους φοιτητές Erasmus. Το ποσό αυτό είναι το ίδιο για όλα τα μαθήματα που διοργανώνονται στη χώρα και καθορίζεται από την ΕΜ.

4. 2. Επιπλέον χρηματοδότηση για φοιτητές Erasmus

2. Οι εξερχόμενοι φοιτητές Erasmus που συμμετέχουν σε μαθήματα EILCs θα υπογράψουν σύμβαση με την ΕΜ και θα χρηματοδοτούνται, με το ποσό που θα καθορίζει η ΕΜ, προκειμένου να καλυφθούν τα οδοιπορικά και οι δαπάνες διαβίωσής τους. Η οικονομική ενίσχυση για μαθήματα EILCs δίδεται με σκοπό την αντιστάθμιση μέρους των πρόσθετων δαπανών που προκύπτουν από τη συμμετοχή σε μαθήματα EILCs, τα οποία παρακολουθούν οι φοιτητές πριν την έναρξη της περιόδου Erasmus. Εάν τα μαθήματα EILCs πραγματοποιούνται παράλληλα με την περίοδο Erasmus, υπό κανονικές συνθήκες, δεν θα δίδεται οικονομική ενίσχυση για μαθήματα EILCs. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η έγκριση της συμπληρωματικής οικονομικής ενίσχυσης για μαθήματα EILCs μπορεί να αιτιολογηθεί, π.χ. όταν υπάρχουν επιπλέον έξοδα για συμμετοχή στα μαθήματα EILCs.

3. Ο γενικός κανόνας είναι ότι, η περίοδος των EILCs θα πρέπει να περιλαμβάνεται στην περίοδο κινητικότητας του φοιτητή για καθαρά απολογιστικούς λόγους ακόμη και όταν ο φοιτητής δεν έχει λάβει υποτροφία για τα EILCs Εντατικά Γλωσσικά Μαθήματα. Στο πρόγραμμα διαχείρισης του προγράμματος ERASMUS της Ανονα Consulting, το ίδρυμα πρέπει να προσθέσει την περίοδο των EILCs στην περίοδο κινητικότητας του φοιτητή για στατιστικούς λόγους.

4.3. Χρηματοδότηση για συμμετέχοντες βοηθούς Comenius και βοηθούς εκπαιδευτές Grundtvig

4. Οι φοιτητές Erasmus έχουν προτεραιότητα για θέσεις στα EILCs. Εάν υπάρχουν περισσότερες διαθέσιμες θέσεις, οι βοηθοί Comenius και οι βοηθοί εκπαιδευτές Grundtvig μπορούν επίσης να συμμετάσχουν.

5. Οι συμμετέχοντες βοηθοί Comenius και βοηθοί εκπαιδευτές Grundtvig χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό του προγράμματος Comenius ή του προγράμματος Grundtvig της χώρας προέλευσης.

4.4. Απουσία διδάκτρων για τους φοιτητές Erasmus και τους βοηθούς Comenius και τους βοηθούς εκπαιδευτές Grundtvig για την παρακολούθηση των μαθημάτων EILCs

6. Οι φοιτητές Erasmus δεν επιβαρύνονται με την καταβολή διδάκτρων για τα μαθήματα EILCs. Ωστόσο, μπορεί να ζητηθεί οικονομική συμμετοχή για εκδρομές ή παρόμοιες μη υποχρεωτικές δραστηριότητες καθώς και λοιπά έξοδα που συνήθως καλούνται να καταβάλλουν οι φοιτητές Erasmus. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν για τους βοηθούς Comenius και τους βοηθούς εκπαιδευτές Grundtvig.

4.5. Διάρκεια κύκλου μαθημάτων EILCs

7. Το EILC πρέπει να διαρκεί από 2 έως έξι (6) εβδομάδες με ελάχιστο αριθμό διδακτικών ωρών εξήντα (60) συνολικά και τουλάχιστον 15 διδακτικές ώρες την εβδομάδα (και επιπλέον ατομική μελέτη και γλωσσικό εργαστήριο).

4.6. Συνιστώμενος αριθμός συμμετεχόντων

8. Συστήνονται ιδιαίτερα οι ολιγομελείς ομάδες συμμετεχόντων (15 -20 ατόμων περίπου). Ο ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων πρέπει να είναι 10. Πρέπει να εξασφαλίζεται η σχέση κόστους – ωφέλειας του EILC. Εάν ο τελικός αριθμός των συμμετεχόντων είναι μικρότερος των 10, η EM μπορεί να μειώσει το πόσο της επιχορήγησης μερικώς ή πλήρως.

4.7. Ιδρύματα – Διοργανωτές μαθημάτων EILCs

4.7.1. Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων και επιλογή διοργανωτών μαθημάτων EILCs

9. Η επιλογή των Ιδρυμάτων – Διοργανωτών μπορεί να πραγματοποιηθεί βάσει Εθνικής Πρόκλησης Υποβολής Προτάσεων που δημοσιεύει η EM συμπληρωματικά προς τη γενική Πρόκληση Υποβολής Προτάσεων για το LLP.

10. Η περίοδος επιλεξιμότητας/ισχύος των EILCs ορίζεται από 1 Ιουνίου του έτους N έως την 31 Μαΐου του έτους N+1.

11. Επιλέξιμοι διοργανωτές μαθημάτων EILCs είναι τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης που είναι κάτοχοι Πανεπιστημιακού Χάρτη Erasmus ή άλλοι οργανισμοί που ειδικεύονται στη διδασκαλία των ελληνικών

12. Τα Ιδρύματα - Διοργανωτές θα διαθέτουν εξαιρετικές δυνατότητες για την οργάνωση και φιλοξενία των μαθημάτων EILCs. Εάν το ίδρυμα διαθέτει ήδη την απαιτούμενη υποδομή καθώς και μακροχρόνια εμπειρία στην οργάνωση τέτοιου είδους μαθημάτων, τούτο θα θεωρείται πλεονέκτημα.

13. Κατά την επιλογή των Διοργανωτών των μαθημάτων, η EM θα διασφαλίσει την διαθεσιμότητα θέσεων σε όλη την επικράτεια της χώρας για φοιτητές, οι οποίοι

συνεχίζουν την περίοδο σπουδών/ πρακτικής άσκησης Erasmus σε ιδρύματα που δεν προσφέρουν μαθήματα EILCs.

14. Τα επιλεγμένα Ιδρύματα – διοργανωτές EILCs θα συμπληρώνουν το Ενημερωτικό Έντυπο του Ιδρύματος - Διοργανωτή (Organising institution's information form) με πληροφορίες για τους δυνητικούς συμμετέχοντες. Το Ίδρυμα διοργανωτής EILCs θα εξασφαλίζει διαμονή για όλους τους συμμετέχοντες. Η αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών, καθώς και η έκδοση πιστοποιητικών και η χορήγηση μονάδων ECTS συνιστάται ιδιαίτερα.

4.7.2. Συμβάσεις

15. Η ΕΜ θα εκδίδει και θα διαχειρίζεται τις επιχορηγήσεις χρησιμοποιώντας το υποχρεωτικό υπόδειγμα συμβάσεων επιχορήγησης που χορηγείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4.8. Επιλογή συμμετεχόντων σε μαθήματα EILCs

4.8.1.Επιλέξιμοι συμμετέχοντες

16. Επιλέξιμοι φοιτητές είναι οι φοιτητές που έχουν επιλεγεί για την πραγματοποίηση περιόδου σπουδών/πρακτικής άσκησης Erasmus στην χώρα/περιφέρεια υποδοχής.

17. Οι βοηθοί Comenius και οι βοηθοί εκπαιδευτές Grundtvig είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή σε μαθήματα EILCs.

18. Οι συμμετέχοντες μπορούν να πάρουν μέρος σε μαθήματα EILCs στην ίδια χώρα με αυτή που πραγματοποιείται η κινητικότητα.

19. Τα μαθήματα προσφέρονται σε επίπεδο αρχαρίων ή/ και σε μέσο επίπεδο. Φοιτητές με κύριο αντικείμενο σπουδών τη γλώσσα της χώρας στην οποία διοργανώνονται τα μαθήματα κανονικά δεν είναι επιλέξιμοι συμμετοχής.

4.8.2. Διαδικασία επιλογής και προθεσμίες υποβολής αιτήσεων για τους φοιτητές

20. Οι φοιτητές Erasmus υποβάλλουν αίτηση μέσω του Γραφείου Erasmus του Ιδρύματος προέλευσής τους, χρησιμοποιώντας το παρεχόμενο έντυπο αίτησης. Το Γραφείο Erasmus του Ιδρύματος προέλευσης είναι υπεύθυνο να προωθήσει μέσω e-mail⁴ την αίτηση στο Ίδρυμα που θα προβεί στην επιλογή, στέλνοντας συγχρόνως και ηλεκτρονική επιβεβαίωση ότι ο αιτών έχει επιλεγεί για περίοδο σπουδών/πρακτικής άσκησης Erasmus⁵. Η ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία

⁴ Όλες οι αιτήσεις θα αποστέλλονται ηλεκτρονικά (με e-mail) χωρίς χρήση εντύπων. Όλη η λοιπή αλληλογραφία (αποτελέσματα επιλογής, επιβεβαίωση των φοιτητών, κ.λ.π.) θα γίνονται μόνον με e-mail, εάν είναι δυνατόν.

⁵ Εάν η προθεσμία επιλογής για την περίοδο σπουδών/πρακτικής άσκησης Erasmus είναι μεταγενέστερη της προθεσμίας υποβολής αίτησης για το EILC, η επιλογή του φοιτητή για την περίοδο Erasmus θα επιβεβαιώνεται όταν ο φοιτητής επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του στο EILC.

πρέπει να σταλεί η αίτηση προσδιορίζεται στο Ενημερωτικό Έντυπο του Ιδρύματος – Διοργανωτή.

21. Το Ίδρυμα προέλευσης θα βεβαιώνεται ότι τα δεδομένα της αίτησης που απαιτούνται από το Ίδρυμα-Διοργανωτή έχουν συμπληρωθεί στο έντυπο αίτησης.

22. Το Ίδρυμα Προέλευσης θέτει τη δική του καταληκτική ημερομηνία αιτήσεων για εξερχόμενους φοιτητές (κατά προτίμηση την ίδια που αφορά και τις αιτήσεις για σπουδές/πρακτική άσκηση Erasmus), λαμβάνοντας υπόψη τις κοινές ευρωπαϊκές καταληκτικές ημερομηνίες αιτήσεων.

4.8.3. Ευθύνη επιλογής των φοιτητών

23. Την ευθύνη για την τελική επιλογή των φοιτητών έχουν από κοινού το Ίδρυμα – Διοργανωτής των μαθημάτων EILC και η EM της χώρας υποδοχής.

24. Η EM της χώρας υποδοχής είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της διαδικασίας επιλογής σε εθνικό επίπεδο. Συστήνεται η συμμετοχή των Εθνικών Μονάδων στη διαδικασία επιλογής με παρουσία σε συσκέψεις της επιτροπής επιλογής ή διοργάνωση τέτοιου είδους συσκέψεων ή ενημέρωση της EM από τον Διοργανωτή των μαθημάτων EILCs κατά την επιλογή. Οι συμμετέχοντες στα μαθήματα θα επιλεγούν με διαφάνεια και με συντονισμένο τρόπο. Είναι σημαντικό να διασφαλισθεί η ισόρροπη γεωγραφική συμμετοχή και η ισόρροπη συμμετοχή ανά γνωστικό αντικείμενο Προτεραιότητα μπορεί να δοθεί στους φοιτητές που κατά τη διάρκεια σπουδών Erasmus προτίθενται να παρακολουθήσουν μαθήματα στη γλώσσα των EILC. Το ανωτέρω μπορεί να επιτευχθεί π.χ. με κοινή σύσκεψη επιλογής για όλους τους Διοργανωτές μαθημάτων.

4.8.4. Λοιπές συστάσεις σχετικά με την επιλογή φοιτητών

25. Κάθε EM παρέχει σε όλα τα Ίδρυματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας πληροφορίες σχετικά με τα μαθήματα EILCs καθώς και ενδεικτικό αριθμό των διαθέσιμων θέσεων σε διάφορες χώρες υποδοχής.

26. Ο εκάστοτε Διοργανωτής μαθημάτων EILCs θα συντάσσει κατάλογο επιλαχόντων, λαμβάνοντας υπόψη το (σύνηθες) ενδεχόμενο εμφάνισης πολλών ακυρώσεων.

27. Τα αποτελέσματα της επιλογής (συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας ένταξης σε λίστα αναμονής συμμετεχόντων) θα ανακοινώνονται στο εκάστοτε υποψήφιο ατομικά από τον Διοργανωτή των μαθημάτων EILCs. Τα παραπάνω ισχύουν και για τους υποψηφίους των οποίων η αίτηση δεν έγινε δεκτή. Σε περίπτωση που η αίτηση ενός φοιτητή προωθείται, σύμφωνα με όσα ο ίδιος υποδεικνύει στην αίτησή του, σε διαφορετικό Ίδρυμα – Διοργανωτή, ο φοιτητής πρέπει επίσης να ενημερώνεται από το Ίδρυμα-Διοργανωτή.

28. Οι φοιτητές θα ενημερώνονται το συντομότερο δυνατόν σχετικά με την συγκεκριμένη επιλογή και συνήθως ένα μήνα πριν την έναρξη των μαθημάτων, το αργότερο.

29. Το Ίδρυμα – Διοργανωτής θα αποστέλλει πληροφορίες στο ίδρυμα προέλευσης και την ΕΜ σχετικά με τους επιλεγέντες συμμετέχοντες μόλις οι φοιτητές επιβεβαιώσουν ότι αποδέχονται τη θέση.

4.9. Εκθέσεις

30 Οι συμμετέχοντες φοιτητές, οι Βοηθοί Comenius και οι Βοηθοί Grundtvig θα συμπληρώνουν την «τελική έκθεση του φοιτητή».

31. Τα Ιδρύματα -Διοργανωτές θα συμπληρώνουν την τελική έκθεση του Ιδρύματος – Διοργανωτή.